CUMARTESİ 3 İLKTEŞRİN 1936

TAN EVİ
Istanbul Ankara caddesi
TELEFON: 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, ISTANBUL
IKINCI YIL — No. 525
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Bugün

İç sayfalarımızda dört renkli "Çocuk mecmuası" vardır.

Dahiliye Vekili Iskenderunun Endişelerine Tercüman Oldu

Ana Vatanın Ayrılmaz Parçası: iskenderun ve Antakya

ŞÜKRÜ KAYA ŞÖYLE İŞARET ETTİ:

Orada Kesif ve Kütlevî Bir Türk Unsuru Var

Dahiliye Vekilimizin Cenevrede Söylediği Nutuk Çok Alkışlandı

Cenevre, 2 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Asamblenin bu sabahki toplantısında Şükrü Kaya aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Türk heyeti murahhasası reisi arkadaşım ve dostum Dr. Aras yeni Türkiyenin inkişafı ve yüksek asamblenizde yapılmakta olan müzakerelere mevzu teşkil eden meseleler hakkında Türk heyeti murahhasasının görüşlerini anlatmayı Kemalist Partisinin genel sekreteri sıfatiyle bana tevdi etmiştir.

Her şeyden evvel Milletler Cemiyeti genel sekreterliğinin 1936 senesi mesaisine dair hazırlamış olduğu çok beliğ rapor hakkındaki takdirlerimi bildirmek isterim.

Türkiyeye gelince, evvelâ Türkiyenin sakin ve emin adımlarla yükseliş hareketlerine devam etmekte ve Türk milletinin de Büyük Şefi etrafında toplanarak bu yolda elden gelen gayreti sarfeylemekte olduğunu [illegible] beyan eylerim.

Bu bapta bilhassa şunu tebarüz ettirmek isterim ki, dünyada rejim siyaseti hakkında münakaşalar yapıldığı bir devrede memleketim dahilinde demokrasi, devletçilik ve lâyiklik akidelerine her zamandan ziyade bağlı bulunmakta ve nasyonalist inkılâbının prensiplerine salâbetle cümhuriyetçi kalmaktadır.

Bizzat kendi rejimimize böyle sadakat hislerile müteharrik olduğumuzdan memleket rejimlerinin bir ihracat maddesi ve milletlerin hukuku hükümranisine riayet esası istihkar edilerek bu rejimlerin bir tecavüz mevzuu olabileceğini aklımız kabul etmez.

[Arkası 4 üncüde]

İskenderun Sancağını gösteren harita

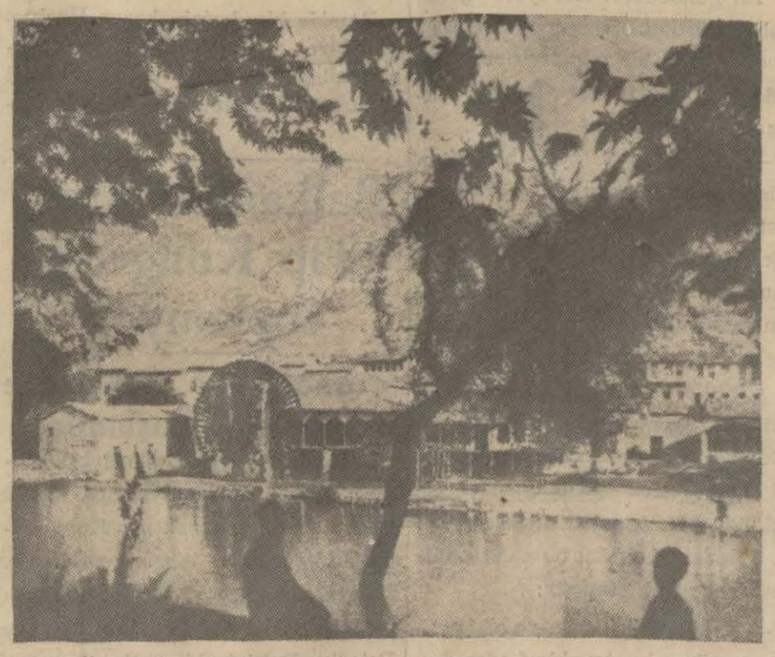

Daima Türk olan güzel Antakyadan bir görünüş

İngiltere Silâhlanırken Amele Namına İhtiâl Nutukları Söyleniyor

Bahriye Nazırının Teslihat Programına Bir Cevap

Amele Lideri: "Harbe Sürüklendiğimiz Takdirde İngiliz Amelesi İhtilâl çıkarır," dedi

Londra, 2 (Radyo - TAN) — Muhafazakârlar parti kongresi dün de devam etti. Mandalar meselesinde hükûmetle parti arasında ihtilâf yoktur. Bahriye nazırı Sör Samuel Hor, İngilterenin teslihatına devam edildiğini, yeniden 2 zırhlı, 7 kruvazör, 18 torpito muhribi, 2 tayyare gemisi, 8 tahtelbahir, 6 gambot, 6 torpito [illegible] inşaat tezgâhlarına konacağ[illegible] di.

Muhalif gazeteler, İngiliz b[illegible] nazırının, İngilterenin silâhla[illegible] politikası etrafında söylediği sö[illegible] Avrupanın bugünkü tehlikeli vaz[illegible] ti karşısında hak veriyorlar. A[illegible] muhalif gazeteler, silâhlanmanın [illegible] bi durduramıyacağını, harbe ka[illegible] kollektif emniyet lâzım geldi[illegible] zıyorlar. Fakat Avam Kam[illegible] da işçi sol cenahın lideri olan[illegible] Stafford, hükûmetin silâhlanma [illegible] liyetine şiddetle itiraz etmiş, bu vaziyet karşısında işçi sınıfının isyan etmesi lâzım geldiğini ileri sürümş ve bilhassa demiştir ki:

"— Eğer bir harbe sürüklendiğimiz muhakkak olsaydı, İngiliz amelesi ihtilâl çıkarırdı. Eğer Ispanya faşizme giderse, Fransa da ayni âkibete sürüklenecek, bunun neticesi olarak İngiliz demokrasisi tehlikeye düşecektir.,,

İran ile Birçok Muahedeler İmzalıyacağız

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi Numan Rifat bana muhtelif işler hakkında şunları söyledi: Rusya, Irak ve İran hariciye nazırlarının Cümhuriyet Bayramında İstanbula gelecekleri hakkında ecnebi gazetelerde çıkan şayialar doğru değildir. Parafe edilmiş olan şark paktının ne zaman imzalanacağı belli değildir. Eski Bern Elçimiz Cemal Hüsnünün reisliğinde İrana gidecek olan heyetin on güne kadar hareketi imkânsızdır. Benim reisliğim altındaki bir komisyon İran ile aktolunacak anlaşmalar etrafında tetkikler yapıyor. İran ile hudut, emniyet, ikamet, adlî müzaheret, ticaret, iadei mücrimin ve gümrük anlaşmaları yapılacaktır. Dost İran ile bu muahedelerin bir an evvel imzalanması için çalışıyoruz.

Elektrik Şirketinin Hesapları

Satın Alınma İhtimali Karşısında Tetkik Ediliyor

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Nafia Vekâletinten salâhiyetli bir zat bana dedi ki:

"— Şark Demiryollarının müba[illegible] yaası etrafındaki müzakerelerin ne zaman[illegible] başlıyacağı Vekilin avdetinde vereceği karara bağlıdır.

Ileride satın alınması etrafında yapılacak müzakereye esas olmak üzere Istanbul Elektrik Şirketi hesaplarını tetkik ettirmekteyiz.

Sommewil geldi, bizden Trabzon limanı etrafında malûmat aldı ve gitti.

İskenderunda Sevinç Heyecanları

Halep, 2 (TAN hususî muhabirinden) — İskenderun Sancağının mes'ut mukadderatını tayin için Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Arasın Cenevrede Fransız devlet adamlarile görüşmeler yaptığı haberleri Antakya ve İskenderunda sevinç heyecanları uyandırmıştır. Tevfik Rüştü Arasın şu günlerde Fransız Başvekili M. Blum ile çok mühim bir mülâkat yapacağı muhakkak olarak bildiriliyor. Bu meselenin İskenderun Türklerinin ve Türkiyenin dilediği şekilde çok muvafık bir neticeye bağlanacağı temin edilmektedir.

Trakyada Kalkınma

Ahmet Emin YALMAN

On dört sene evvel, istiklâl harbinin cephe boyunca ve cephe arkasında harp muhabirliği yaparken, Konyaya uğramıştım. Orada imarcı ve yaratıcı bir menzil müfettişi ile karşılaştım. Bu müfettişin ismi Miralay Kâzımdı. Anadolunun o zamanki yokluğu içinde imalâthaneler ,depolar, türlü türlü menzil müesseseleri ve teşkilâtı kurmuş, başlarına çalışır unsurlar seçip getirmiş, cephe arkasında kıymetli bir hareket, bir varlık uyandırmıştı.

Bu manzara karşısında içim ferahladı. Çok iftihar ve sevinç duydum.

İstiklâl harbinden sonra Konya menzil müfettişinin ne gibi bir faaliyet sahasında bulunduğuna, neler yaptığına merak ettim. Fakat ordunun büyük rütbelileri arasında o kadar çok Kâzım vardı ki Soyadı bulunmıyan devirde, Kâzımların izini bulmak çok güçtü.

Günün birinde Konya menzil müfettişi İzmir Valisi oldu. O zaman gazetecilikten uzaktım. General Kâzımın İzmirde neler yaptığını yakından takip etmedim.

Trakyadaki manevralara matbaadan bir arkadaş gidecekti. Konya menzil müfettişinin şimdi Trakya genel müfettişi olduğunu hatırladım. Manevralardan bir, iki gün evvel yola çıkmasını, Trakyadaki umran ve salâh hareketi hakkında intiba toplamasını ve görüşlerini yazmasını arkadaştan rica ettim.

Arkadaşımız Trakyadan hayret ve takdir duygularile geldi. Bu hislerini birkaç yazı ile kuvvetli bir surette ifade etti.

Ben de Konyada tanıdığım menzil müfettişinden bunu bekliyordum. Bir gün bir arkadaşla konuşurken Kâzım Dirikin Trakyada faydalı bir surette çalıştığından bahsettim:

— İnanma, kuru gürültü... dedi.

Diğer bir vesile ile başka bir arkadaş ta ayni sözü tekrar etti. Dedim ki:

— İyi ama, ben Konyada menzil müfettişi sıfatile yaptıklarını gözümle gördüm.

— Belki askerlikte bu gibi işlerde kıymeti var, fakat sivil işler başka...

— İyi ama, faaliyet ve teşebbüsün ve imar sevgisinin askercesi, sivili o-

[Arkası 3 üncüde]

Troçkiye Karşı Suikast Hazırlanmış

Norveç Hükûmeti Eski Bolşevik Liderini Ehemmiyetle Muhafaza Ediyor

Leon Troçki

[Tafsilât 9 uncu sayfada]

Ingiltere Altın Esasına Tekrar Dönecek mi?

Italya Karar Veremedi

Fransız Frangının Sukut Nisbeti Yüzde Kırka Yaklaşıyor

Paris, 2 (Radyo - TAN) — Yeni para kanununun kabulü üzerine para piyasalarında faaliyet başladı ve Ingiliz lirası 105 küsur frank üzerinden muamele gördü. Fransa bankası iskonto fiyatını yüzde 5 den yüzde üçe indirdi. Esham ve tahvilât fiyatlarında tenezzül görülmüştür. Para kanunu Cumhur Re isinin imzasma arzedildi.

ITALYADA

Roma, 2 (A.A.) — Frangın kıymetten düşürülmesi üzerine Italya maliyesinin vaziyetini görüşmek için kabine pazartesi günü toplanacaktır. Italyan borsaları da salı günü açılacaktır.

STERLİNG — ALTIN

Londra, 2 (A.A.) Eski maliye nazırlarından Sör Robert Horne, Ingilterenin bir müddet sonra altın mikyasına tekrar döneceği kanaatinde bulunduğunu söylemiştir.

LEHISTANDA

Varşova, 2 (A.A.) — Hükûmet, Lehistan parasının kıymetini düşürmiyecektir.

AMERİKADA

Vaşington, 2 (A.A.) — Federal Reserve Board, Amerika hükûmetinin altın stoklarının 3 eylülde 18845 milyon dolardan ibaret olduğunu bildirmektedir.

ISTANBUL PIYASASINDA

Fransada devalüasyon başlıyalıdan beri kapalı bulunan Paris borsası dün açılmış ve fiyatlar şehrimize de bildirilmiştir.

Londra borsasında da Fransız frangı üzerine muamele başlamış olduğundan İstanbul kambiyo borsasında dün ilk defa olarak bir Türk lirasına karşı (16,88,65) Fransız frangı tesbit edilmiştir.

Cumhuriyet Merkez Bankasının sterlin için kabul ettiği dünkü fiyat 623 alış ve 624 satıştır. Borsada Ingiliz lirası 623 de açılarak muhtelif temevvüçler gösterdikten sonra 626 da kapanmıştır. Yapılan muamele miktarı 13.000 sterlingtir.

Son buhrandan evvel bir Türk lirasına karşı 12,06 olan Fransız frangı şimdi 16,88,65 e kadar düşmüştür. Bu tenezzülün nisbeti yüzde 38 kadar tutmaktadır. Evvelce yapılan tahminler frangın yüzde otuz tenzil edileceğini zannettiriyordu. Fakat Paris borsasının dünkü fiyatına göre Fransız hükûmeti frangı daha ziyade düşürmüş oluyor. Bu düşüş nisbeti çok ehemmiyetle karşılanmıştır. Çünkü hiç kimse frangın bu kadar fazla nisbette düşürüleceğini zannetmiyordu.

RENKLİ ÇOCUK MECMUAMIZ

"TAN" bugün çocuk okuyucularına çok zengin ve çok güzel bir hediye veriyor. Çocuk okuyucularımız için dört renkli bir "çocuk mecmuası" hazırladık ve bunu bugün "TAN" ın ilâvesi olarak neşrediyoruz. "TAN" ın orta sayfalarını açınız.

Habeş Harbinin Yıldönümünde..

İtalya, Hava Teslihatına Kuvvet Veriyor

Londra, 2 (Radyo) — Geçen sene bugün Sinyor Mussolini tarafından irat olunan ve Habeş harbine ta - kaddüm eden nutuk bugün bütün İtalyan merkezleri tarafından rad - yo ile verildi. Italya, hava kuvvetleri için yeniden ve büyük tahsisat koymuştur.

İngiliz Karikatürü

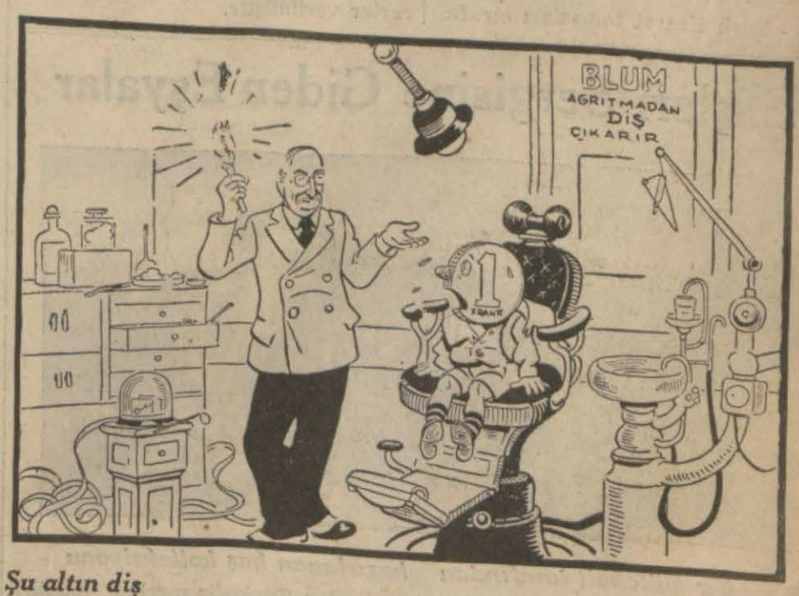

Şu altın diş

Blum — Dişinizi çıkarayım. şimdi kendinizi daha rahat hissetmiyor musunuz?

Fransa — Evet ama, beni niye bekleme odasında o kadar bekletip işkence ettiler!

Londra Mektubu

Avrupada Nüfusun Artma Cereyanı Durmuş!

İlim Adamları, İngiltere Nüfusunun Mütemadiyen Düşeceğini Söylüyor

Londra 29, (Hususî muhabirimizden) — İki yüz sene evvel Avrupanın nüfusu 140 milyondu. Üç sene evvel Avrupanın nüfusu 519.000.000 a varmıştı. Doksan sene evvel bütün dünya nüfusu 1.100.000.000 idi. Bugün 2.100.000.000 e yaklaşıyor. Dünya nüfusu gittikçe artıyor. Bununla beraber birçok memleketlerde nüfusun artma cereyanı durmuş ve inhitat devri başlamıştır.

İlim adamlarının hesapları

Meselâ önümüzdeki seneler içinde İngiltere nüfusunun mütemadiyen düşeceği söyleniyor. Salâhiyettar ilim adamlarının tuttukları hesaba göre İngiliz nüfusu bugünkü nisbeti dairesinde devam ettiği takdirde 40 sene sonra İngilterenin nüfusu 12 milyon azalacak ve 32700000 den ibaret olacak. Diğer bir sayıma göre, İngiltere nüfusu 1975 de 38.500,000 olacak ve 100 sene sonra 20 milyona inecektir.

Diğer memleketlere gelince, tutulan hesaplara göre 1980 sepinde Fransanın nüfusu 29 lyona düşecek, Almanya nüu 1975 de elli milyondan ibaolacaktır. Nüfus sayısı, aşağı karı Avrupanın her memlekede düşmekte, yalnız Rusyada kselmektedir.

İngilterenin nüfus vaziyeti

Mesele İngilterede en derin dikkatle takip ve tetkik olunuyor. Çünkü İngilterenin nüfusu 1943 de 41 milyondan aşağı düşecek ve 1981 de 34 milyona inecektir. Yani 1931 de nüfusun yüzde 32 sini teşkil eden memleketin, 1981 de nüfusun ancak yüzde 22 sini teşkil edecek. Yaşlıların 1931 de nisbeti yüzde 11 den yüzde 22 ye yükselecek.

Hükûmet te bu vaziyetle alâkadar olmıya başlamıştır. Maliye Nazırı Mister Çemberlayn geçen bütçe nutkunda meselenin ehemmiyetini izah ve İngiltere nufusunu çoğaltanların verecekleri vergileri hafifletmek lâzım geldiğini söylemişse de yalnız bu tedbirlerin işe yaramıyacağı da sür'atle anlaşılmıştır.

Azalmanın sebepleri nedir?

Çünkü, malî sıkıntı, aileleri küçülten âmillerin yalnız biridir. İşsizlik, evlilik hayatının mes'uliyetlerinden kaçmak, çocuk yapmamak için tedbir almakta, kolaylık, harp korkusu, içtimaî ihtiraslar, kadınların iş hayatile fazla alâkaları, ve analık vazife ve mes'uliyetini yük lenmekten korkmaları, ve bunlara benziyen âmiller, aileyi küçültmeye âmil olmaktadır. Diğer taraftan aileleri küçültmeyi içtimaî bir zaruret, fazla nüfusu dünyayı tehdit eden bir tehlike ve aileyi vazifesini yapmıyan bir müessese sayan telâkkiler de vardır.

Bütün bunlar münakaşa olunan âmillerdir. Fakat, değişmiyen hakikat nüfusun azaldığıdır. Ve mesele bunun çaresini bulmaktır. İngilizleri en çok düşündüren mesele de bu caredir.

ŞEHİR HABERLERİ

Adliye Vekili Dün Ankaraya Döndü

Müddeiumumî, Yeni Kanunun Tatbikatını Anlatıyor

Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu, dün öğle üzeri Adliyeye gelmiş ve doğru Müddeiumumî Hikmet Onatın odasına çıkmıştır. Biraz sonra Hikmet Onatla beraber yeni teşekkül eden Dördüncü Asliye ve Üçüncü Sulh Ceza mahkemelerini gezmiş ve mahkeme kalemlerine de uğrayarak kâtiplerle temas etmiş, yeni kayıtları ve meşhut suçlara ait işleri tetkik etmiştir. Vekil, yeni kanunun ve yeni mahkemelerin tatbik şeklini ve intizamını çok beğendiği için memurları takdirkâr sözlerle teşvik etmiştir. Vekil, dün akşam saat 19 trenile Ankaraya gitmiştir.

Müddeiumuminin beyanatı

İki gündenberi mer'iyete geçen Meşhut Cürümler Kanununun tatbiki neticelerini bir muharririmiz dün, Müddeiumumî Hikmet Onattan sormuş ve şu cevabı almıştır:

"— Dün - evvelki gün - beş suçun failleri muhtelif cezalara çarpılmak suretile mahkûm edilmişlerdir. Şimdilik İstanbulda ve Beyoğlunda kanunun tatbiki için ilâveten teşekkül eden mahkemeler normal bir surette geceleri de çalışmak suretile gelen işleri sür'atle bitirmekte ve icap eden hükümleri vermektedir.„

Dövme ve sövme suçlarının kanunun çerçevesine girip girmiyeceği hakkında bazı tereddüt hasıl olmuştur. Müddeiumumî bu tereddütleri de şu sözlerile izah etmiştir:

"— Takibi şahsî dava ve şikâyetname verilmesine tevakkuf eden suçlardan meşhuden işlenenler hakkında mağdurun veya müştekinin [illegible] müracaatile ağızdan şikâyeti takdirinde derhal takibata tevessül kılınacağı kanun icabındandır. Bu gibi suçların takibinde âmme menfaati bulunup bulunmadığının ve âmme menfaati görülenlerin takibine tevessül etmek hususunu takdir ve ifa etmek Müddeiumumîlerin cümlei vezaifindendir. Bu gibi suçlarda âmme menfaatinin mevcudiyetini tayin etmek lâzımdır. Meselâ, dövme ve yaralama hâdiselerinde suç meşhuden vukubulmuş ise oranın asayişi üzerine müessir bulunmuş ve halkı suçun derecesine göre bir heyecana uğratmıştır. Bunda âmme menfaati mülâhaza edilebilir. Ve bu suç meşhut suçların usulü takibi hakkındaki kanun ile takibe tâbi tutulur. Neticei takipleri şahsî davaya veya şikâyetname verilmesine mütevakkıf olan suçlarm âmme menfaatile alâkaları görüldüğü takdirde bu kanunun takibine derhal tevessül edileceği tabii bulunmaktadır.„

İstanbul adliye kadrosu

Yeni Meşhut Suçlar Kanununun tatbiki yüzünden Adliyenin bazı kadrolarında noksanlıklar olmuştur. Öğrendiğimize göre, Vekâlet İstanbul Adliye kadrosunu kuvvetlendirecektir. Bunun için yeniden İstanbula on kâtip, ikisi Üsküdara verilmek üzere 7 müddeiumumî muavini ve iki sulh hâkimi daha verilmesi kararlaştırılmıştır. Müddeiumumî muavinliklerinden birisine Lüleburgaz Müddeiumumîsi Fehmi Çağıl, Adliye Sicilli Ticaret şefliğine de Hukuk mezunlarından ve hâkimlik stajını muvaffakıyetle ikmal eden hâkim namzetlerinden Emine Macide tayin edilmişler ve dün işe başlamışlardır.

Kalaysız Kaptan

Bir Çocuk Zehirlenerek Öldü, Babası Tedavide

Kumkapıda oturan seyyar satıcı Şükrü ile 14 aylık çocuğu Nurettin evde plâv yemişler, biraz sonra çocuk bağırmaya başlamış, Şükrüde de fenalık başgöstermiştir. Aradan çok geçmeden çocuk morararak ölmüştür. Şükrü, hastaneye kaldırılmıştır.

Tahkikata göre çocuk ile babası kalaysız kapta pişirilmiş plâvdan zehirlendikleri anlaşılmıştır. Şükrü tedavi altına alınmıştır.

Üfürükçülük yapıyormuş!

Davutpaşada Alipaşa camii imamı 67 yaşında Yusuf, evinde genç kızlara üfürükçülük yaparken yakalanmıştır. İmam Yusuf Adliyeye verilmiştir.

Terlikçi Halit tevkif edildi

Ramide biraderinin karısı Huriyeyi öldüren terlikçi Halit dün müddeiumumiliğe verilmiş ve dördüncü müstantik tarafından tevkif edilmiştir.

Balkanlar Arası Tıp Kongresi toplanıyor

Murahhaslar Şehrimize Gelmeğe Başladılar

Balkanlar arası dördüncü tıp kongresi önümüzdeki çarşamba günü şehrimizde toplanacaktır. Kongre için Yıldız sarayı tahsis edilmiştir. Kongre çarşamba günü saat 10,30 da açılacaktır. Açılış resminin Vali ve Belediye Reisinin bir nutku ile yapılması muhtemeldir. Kongreye Romanya, Yugoslavya, Yunanistan, Bulgaristan hekimleri iştirak etmektedirler. Etibba Odasında hazırlıklarda bulunan Balkan hekimleri birliği Türk komitesi dünden itibaren Yıldız sarayına nakletmiştir. Kongrenin devamı müddetince muhtelif ziyafet ve gezintiler tertip edilmiştir.

Bu kongre İstanbulda yapılan Balkanlar arası ilk tıp kongresidir.

Maarif Vekili geliyor

Maarif Vekili ve Dahiliye Vekili Saffet Arıkan, bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. Saffet Arıkan, Cümhuriyet Halk Partisi merkez bürosuna gelerek Cumhuriyet bayramı programiyle meşgul olacaktır.

BIRKAÇ SATIRLA

İstanbul İlk Tedrisat müfettişlerinden Ahmet Hamdi Edirneye, müfettiş Sırrı Balıkesire tayin edilmiştir.

*

Bu sene Yüksek Muallim Mektebine meccani olarak alınacak 1 kız, 2 erkek talebenin imtihanları dün yapılmıştır.

*

Bir müddettenberi Avrupada bulunan Afgan Sefiri Sultan Ahmet Han dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

İstanbulun Kurtuluş Bayramı Programı

Kurtuluş Günü Büyük Merasim Yapılacak

6 Teşrinievvel İstanbul Kurtuluş bayramı programı hazırlanmıştır. Programın esası şudur:

İstanbulun kurtuluşunun yıldönümüne rastlayan Birinciteşrinin 6 ncı günü törenle kutlulanacaktır. O gün resmî ve özel binalar, tecimgerler, vapurlar, tramvaylar gündüz bayraklarla donatılacak ve gece fenerlerle aydınlatılacaktır. Tören; süel kıt'alar, okullar, cemiyetler ve halkın iştirakile olacaktır.

Törene girecek kıt'aları ve süel mektepleri İstanbul Komutanlığı, Üniversiteyi Üniversite Rektörlüğü, sivil mektepleri Kültür Direktörlüğü, cemiyetleri; esnaf cemiyetleri murakabe bürosu diğer kıtaatı bağlı oldukları makamlar hazırlıyacaklardır.

Okul ve birlikler saat 9 da Sultanahmet meydanında toplanmış bulunacaklardır.

Törene şu suretle başlanacaktır. 1 Top. A. tarafından tam saat 10 da Sultanahmet meydanında 21 pare top atılacaktır. O esnada okul ve birlikler bir dakika ihtiram vaziyetinde duracaklardır. Ve top sesiyle beraber limanda bulunan büyük ve küçük bütün vapurlar düdükleriyle kurtuluş bayramını kutlulayacaklar ve İstanbulun kara ve deniz ve bütün nakil vasıtaları bir dakika oldukları yerde durarak İstanbulu büyük sevince kavuşturan şehitleri anacaklardır.

Sultanahmet meydanında toplanan okul ve birlikler saat 10,30 da hareket ederek tramvay caddesini takiben Taksime gelecektir.

Taksimde

Taksim meydanında bayrak çekme merasimi yapılacaktır. Bayrak çekme törenini müteakıp İstanbul Belediyesi tarafından âbideye bir çelenk konacak ve bundan sonra gençlik namına yüksek okul talebesinden ve Şar namına Şehir Meclisi azasından bir zat tarafından nutuklar söylenecektir. Nutuk söylenmesinden sonra Merkez Komutanının vereceği işaret üzerine yürüyüş kolunda merasim geçişi başlıyacaktır.

Öğleden sonra saat 16 da Belediye Reisi ve Şehir Meclisi üyelerinden ve cemiyetler mümessillerinden ve Parti başkanlarından seçilecek birer hayet İstanbul Komutanlığı merkezine giderek halkın ordumuza olan şükranını arzedecektir.

Gece programı

Gece Taksim meydanında Şehir bandosu tarafından millî parçalar çalmacaktır. Saat 20.30 da (kahraman ordumuz şerefine) Perapalasta İstanbul Vali ve Belediye Reisi tarafından bir şölen verilecektir. Bütün İstanbul Halkevlerinde güzel müsamereler ve temsiller verilecektir.

Bir konser verilecek

İstanbulun kurtuluş günü olan 6 Teşrinievvel salı günü akşamı Parkotelde Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından, Anneler Birliği menfaatine bir konser verilecektir. Konserin güzel olması için çalışılmaktadır.

Siyaset âlemi

Sağ - Sol Mücadeleleri

Madrit:

İspanyada faşistler grupunun büyük bir askeri kıymeti haiz olan Tuleylila şehrini işgal etmelerinden sonra, Madridi deniz üzerindeki Valensiya şehrine bağlayan demiryolunu ele geçirmek için birkaç kilometrelik mesafe ilerlemek kalmıştır. Faşistler buna da imkân buldukları takdirde Madridi en büyük gıda merkezinden mahrum edecekler ve Cümhuriyetçilerin vaziyetini büsbütün müşkülleştireceklerdir. Madridin bir milyon nüfusu, Valensiya yolu ile gelecek erzak sayesinde yaşar ve uzun bir muhasaraya dayanabilir. Faşistler, Cümhuriyetçilerin mukavemetini kırmak için bu demiryolunu istihdaf ediyor, ve bir an evvel bu hattı zapta ehemmiyet veriyorlar. Madrit hükûmeti müdafaasının ruhu olduğu için bu şehrin sukutu kat'i bir hâdise teşkil edecek ve faşistler yaptıkları kıyamı muvaffak olmuş sayacaklardır.

Bununla beraber Madrit sukut etse de, Katalonyanın faşistlere karşı müsellâh müdafaada devam edeceği şüphe götürmez.

Sonra Madridin sukutu ile, şiddetli bir mücadelenin alevlediği ve körüklediği intikam hisleri kolay kolay küllenmiyecek ve sönmiyecektir.

Bununla beraber Madridin kolay kolay düşeceğini söylemek doğru olmaz. Bilâkis Madridin yeni bir hamle kaynağı olması da çok muhtemeldir. Cümhuriyetçilerin Madridi, bu sırada 1793 ve 1917 deki Paris ve Leningrat vaziyetindedir. O zaman mü dafiler, son derece vahim buhranlar geçiriyorlardı. Bütün görünüş, müdafaanın akamete uğrayacağını gösteriyordu. Fakat netice öyle olmadı. Leningrattan sonra Moskova kendini gösterdi ve galibiyeti kazandı. Bugün de Madrit muvaffak olmazsa, Barselonanın da muvaffak olamıyacağını gösteren bir emare yoktur.

Fakat mücadelenin büyük hâdiseler arifesinde olduğu, apaçık vazihtir

* * *

Halk cephesi hükûmeti, iş başına geldikten sonra sağ partilerin yarı askeri teşkilâtını ilga etmiş ve bu suretle Fransada faşistlik cereyanının ilerlemesine karşı gelmek istemişti. Bu yarı askeri siyasi teşkilâtın en mühimlerinden biri miralay dö la Rokun "Ateşli haç"ı idi. Fakat bu teşkilâtın ilgasından kısa bir zaman ayni zat fırkasının adını değiştirerek ve ona "Sosyal parti" adını vererek yeniden faaliyete geçti.

Fransa Dahiliye Nazırı miralay dö la Rokun aleyhinde bu hareketinden dolayı kanuni takibat yapmağa karar vermiştir. Bu karar Fransa hükûmetinin, sağ partilerin vaziyet ve faaliyetini denemesine ve sağların meydan okuyucu ve gayrikanunî faaliyetlerine son vermesine de yardım edecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Mareşal Fevzi Çakmak "Van„ da

Van, (TAN) — Mareşal Fevzi Çakmak, on altı kişiden ibaret maiyetiyle beraber 18 - 9 - 936 günü Van şehrine gelmiş, şehrin yedi yaşından yetmiş yaşına kadar halkı, ve askeri kıtaatı tarafından istikbal olunmuştur.

Mareşal Fevzi Çakmak, beraberinde bulunan Orkomutan ve yedinci Korkomutanı, Van vali vekili Nejdet Yılmaz ve Şarbay Şaban Boysan ve diğer zevatla beraber 19 - 9 - 936 günü Kâzımpaşa ilçesine giderek ayni akşam Vana avdet etmiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak, 20 - 9 - 936 günü Başkale ilçesine giderek geceyi Vanda geçirmiştir. 22 - 9 - 936 günü saat 6 da Hakkâriye hareket etmiştir. 23 - 9 - 936 günü Vana dönecektir.

Şehir planı etrafında

Maarif Vekâleti meteoroloji mütehassısı Tevfik, Floryanın ahvali havaiyesi hakkında tetkikler yaparak neticeyi şehir plânını yapmakta olan profesör Prost'a bildirmiştir. Prost, bundan istifade edeceğini söylemiştir.

Çek Rejisi

Memleketimizden Mühim Mikdarda Tütün Alacak

Çek rejisi 95.000 kilo tütün almak için münakasa ilân etmiştir. Vaziyet alâkadar tüccar ve firmalara bildirilmiştir. Çek rejisi bundan başka bu sene ehemmiyetli miktarda memlekетimizden tütün almağa karar vermiştir.

İşçilerin şikâyetleri

İş Kanunu hükümlerinden kurtulmak için işçilerini açığa çıkaranlar hakkında tetkikatta bulunmak üzere İzmire giden İş İdaresi Reisi bugün şehrimize dönecektir. Burada yeni bazı şikâyetler olduğundan Eniş Behiç şehrimizde de yeni tetkikat yapacaktır.

Sovyet ticaret mümessilinin temasları

Memleketimizdeki Sovyet Ticaret mümessili dün Türkofis Müdürü Mahmut Celali ziyaret ederek Sovyet - Türk ticaret temasları etrafında görüşmüştür.

Trakya Umumî Müfettişliği başmüşaviri de Türkofis müdürile görüşmüştür. Bu görüşmeye Trakyanın iktısadî vaziyeti mevzu olmuş ve gelecek yıllar için Trakyada alınacak ekonomi tedbirler hakkında bazı kararlar verilmiştir.

Nuri Sait Paşa

Irak Hariciye Nazırı Dün Tekrar Geldi

Irak Hariciye Nazırı Nuri Sait paşa, dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Nuri paşa, istasyonda Irak sefiri Naci Şevket, İstanbul konsolosu Kâmil ile oğlu ve dostları tarafından karşılanmıştır. Nuri paşa, birkaç gün şehrimizde istirahat ettikten sonra ailesiyle birlikte Bağdada gidecektir.

Summerville gitti

İngiliz sarmayedar grupu mümessillerinden Summerville, dün sabah Lloyd vapurile gitmiştir. Summerville, birkaç ay sonra Türkiyeye gelip işe başlıyacakıtr.

Elişleri Sergisine Giden Eşyalar

Bir mütekait tarafından hazırlanan kuş kolleksiyonu

Ankarada açılacak olan Elişleri sergisi komitesi ve sergiye iştirak edecek san'atkârlar, büyük bir gayretle çalışmaktadır. Sergi komitesi azasından Türkofis merkez müdürü Âkil, dün büroda meşgul olmuş ve sergiye gönderilecek eserleri tetkik etmiştir. Bir bahriyeli mütekait subay tarafından tahnit edilerek vücude getirilmiş bir kuş kolleksiyonu dün Ankaraya gönderilmiştir. Gayet san'atkârane olan bu iki eser güzel bir tabiat manzarasını göstermektedir. Herbiri ikişer sene çalışılarak meydana getirilmiştir.

TAKVİM ve HAVA

3 Teşrinievvel CUMARTESI

Bugünkü Hava : KAPALI

Bugün hava kapalı geçecektir. Yağmur çiselmesi ihtimali mevcuttur. Fakat, bu vaziyetin bir iki gün devam edeceği sonradan havalarm açarak Teşrinievvel ayının güzel bir sonbahar yapacağı anlaşılmaktadır.

Dünkü hava

Dün hava tazyiki 763,0 milimetre, sıcaklık en çok 23, en az 20, rutubet % 82, buhar tazyiki 12,2 kaydedilmiştir.

Memlekette hava

Bütün memlekette bugün hava vaziyeti şöyledir: Garbî ve Şimalî Anadoluda bulutlu ve yağışlıdır. Diğer yerlerde kısmen bulutludur. Rüzgârlar umumiyetle şimal istikametinden ve Garbî Anadoludan şiddetli esecektir.

10 uncu ay	Gün: 276	Hızır: 150
1355 Hicrî		1352 Rumi
Recep: 16		18 Eylûl
Güneş: 5,9	— Öğle:	12,03
İkindi: 15,20	— Akşam:	17,50
Yatsı: 19,20	— İmsâk:	4,20

SON HABER

Çin, Japonyanın Bütün Istediklerini Reddetti

Vaziyet Çok Gergin

Japonya, Çinde Komünizmin El Birliğile Tenkilini Talep Ediyor

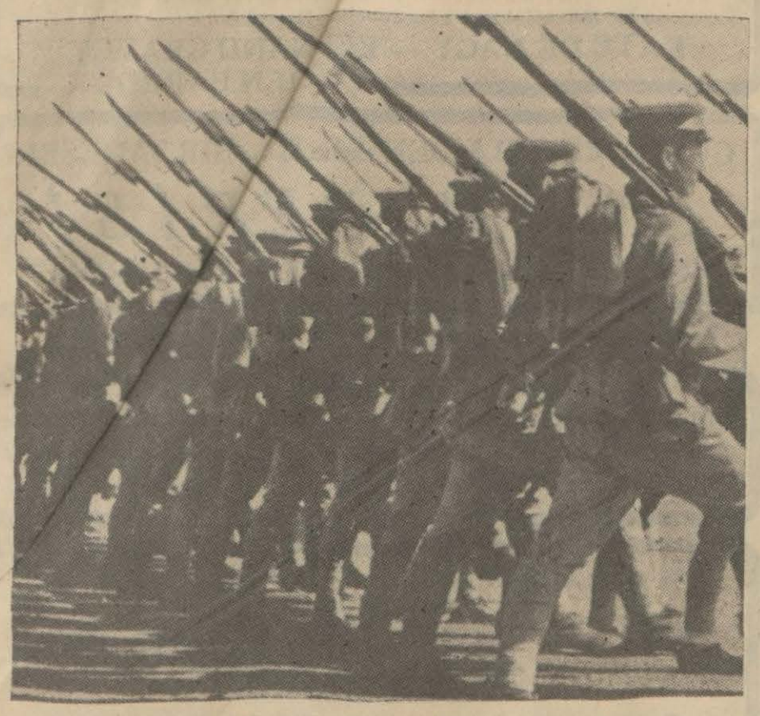

Çine karşı daima seferber bir vaziyette bulunan Japon ordusundan bir müfreze

Şanghay, 2 (A.A) — Bir Japon bahriye silâhendazını öldürmüş olan iki Çinli burada bir Çin mahkemesi tarafından idama mahkûm edilmişlerdir.

Şanghay, 2 (A.A) — Salâhiyettar mahafil, Japonyanın Çine karşı yeniden aşağıdaki isteklerde bulunmuş olduğunu bildirmektedir:

1 — Bir takım Çinli memurlara yol verilmesi.

2 — Komünizme karşı müşterek bir hareket icrası. Böyle bir hareket, Japon kuvvetlerinin bilhassa Şimali Çindeki harekâtın tamamiyle serbest olmasını istilzam eder.

3 — Nankin hükûmeti nezdinde Japonyalı askerî müşavirlerle diğer müşavirler tayini.

4 — Japonya ile Çin ve Mançuri arasında sivil hava münakalâtı tesisi.

Nankin hükûmeti, bu metalebatı reddederken çok azimkârane hareket etmiştir. Japon diplomasi mahafili, böyle bir harekete intizar etmekte idi.

Şanghay, 2 (A.A) — Çini Japon metalebatını kabul ve harekâtını bu mutalebata tevfik etmeye icbar için Yang tse - kiang limanlarının Japonya tarafından abloka edilmesi imkânı burada ciddî münakaşalara yol açmaktadır. Japonyanın bu metalebatı karşısında Çinin ittihaz etmiş olduğu azimkârane hattı hareket, müzakeratın muvaffakıyetle neticelenmesi mümkün olduğu hakkında bedbinlik göstermeye başlamış olan Japon diplomasi mahafilini yeise düşürmüştür.

Şanghayda gerginlik sür'atle artmaktadır.

Vaziyet, bilhassa beynelmilel mıntakada çok karışıktır. Japon askerleri ile İngiliz tebaası arasında çarpışmalar olmuştur. Bir İngiliz gazetecisi ile diğer bir İngiliz tebaası Japon karakolunda uzun bir sorguya çekildikten sonra serbest bırakılmıştır.

Madrit Etrafında 150 Bin Asi Toplanıyormuş

General Franko Asiler Tarafından Devlet Reisi İlân Edildi

Londra, 2 (Radyo - Tan) — İspanyadan gelen haberler, her cephede iki taraf arasında muharebenin devam ettiğini bildiriyor. Faşist kuvvetleri son günlerde kazandıkları muvaffakıyetlerden istifade ederek her taraftan hücuma geçmişlerdir.

Faşistler bilhassa şimal - şark cihetinde şiddetli muharebelerden sonra ilerlediklerini söylüyorlar. Buna mukabil hükûmet asilerin bu cephede hücumlarını püskürttüklerini iddia ediyorlar.

Asiler, Madrit hükûmeti erkânından bazılarının kaçtıklarını israr ile söylemekte, Madrit hükûmetinin altın dolu sandıkları da memleket haricine göndermekte olduğunu bildirmektedirler.

Asiler arasında

Borgos, 2 (Burası âsilerin hükûmet merkezidir) — Asilerin muvakkat hükûmet reisi yaptıkları General Kabanellas âsi General Frankoya dün Ispanyanın devlet reisliği salâhiyetini vermiştir.

General Franko, beyanatta bulunarak demiştir ki:

"— Biz bir otorite hükûmeti olacağız. Bizim kapitalizmin menfaatlerini koruyacağımızı sananlar aldanırlar. Biz orta sınıflar ve büyük halk kütleleri için çalışacağız.,,

General Franko 150 bin kişi ile Madridin muhasara ve zaptına çalışacaktır.

Asiler hükûmeti

General Franko bugün neşrettiği bir beyanname ile; takip edeceği siyaseti izah etmiştir. Bu beyannameye göre, Franko, bir kooperatif devlet vücude getirecektir. Memlekette bir tek işsiz kalmıyacak, bir kimse sermayedarlara esir olmıyacak, hükûmet papalık makamı ile bir mukavele yapacak, Sovyetlerden başka her devletle dostane münasebat tesis edecek, fakat Rusyayı düşman tanıyacaktır.

KÜÇÜK HARİCÎ HABERLER

Balkan Antantı devletlerinin para meselesini görüşmek üzere bu devletlerin millî bankaları müdürleri yakında bir konferans yapacaklardır.

* * *

İngiltere Başvekili Mister Baldvin hastalığı dolayısile yaptığı iki aylık istirahati bitirmiş, tekrar başvekillik makamına geçerek vazifesine başlamıştır.

* * *

Avusturya, Macaristan ve İtalya hariciye nazırları gelecek ay Romada bir konferans aktedeceklerdir.

* * *

Fransada bulunan Çekoslovakya erkânıharbiye reisi Fransız ordusunun yapmakta olduğu manevralarda hazır bulunuyor.

* * *

Avusturyadaki Haymvehren teşkilâtı, bu teşekkülün reisi olan Prens Starhemberg'e itimatsızlıklarını göstermişlerdir.

Trakyada Kalkınma

[Başı 1 incide]

lur mu? Bu damar ve istidat bir insanda ya vardır, ya yoktur.

Manevî bir bataklık

Kendimce şu neticeye vardım: Bazılarımız bir insandan iyi bir tarzda bahsedilince adeta kendi aleyhimizde bulunulduğuna, kendi kıymetimizin azaltıldığına kailiz. Zekâlarımız, kusur bulmak ve aramak için gerilmiş ve hazırlanmış bir halde bekler. Bir şeyin iyi tarafını görüp söylemezsek kendi zekâmızdan şüphe ederiz.

Memleketin kalkınmasının büyük engellerinden biri bu menfî zihniyettir. Bir bataklık kurutur gibi bu manevî bataklığın kurutulması lâzımdır. Memlekette yaratıcı faaliyete okadar ihtiyaç, okadar meydan var ki bu yoldaki her adımı teşvik etmek, hatalı ve mahzurlu tarafına göz yummak lâzımdır. Şurasını takdir etmeliyiz ki atılan her faydalı adımın bir mahzurlu tarafı, bir hatalı noktası vardır. Mahzurdan, hatanın mes'uliyetinden korkan adam, her teşebbüsten ve hareketten uzak ve muattal kalmıya mahkûmdur. Diğer taraftan, teşebbüs ve hareket sahasına atılan her hükûmet adamının kusur ve hataları olacağına iptidadan hükmetmek caizdir.

Kucak dolusu neşriyat

Dün bir arkadaş, masamın üzerine bir kucak resimli kitap ve risale bıraktı:

— Bunların hepsi bugün Trakyadan geldi. Bunlar içinde faydalı başmakale mevzuları var gibi görünüyor, dedi.

Kitapları karıştırdım: Trakya köy kalkınmasının beş yıllık programı, İzmir Fuarı için Trakyaya dair tertip edilmiş bir resimli eser, Edirneye gidecek seyyahlara, güzel bir rehber, köylülere yeni istihsal yolları gösterir, hayvan hastalıklarını tanıtır, sıhhati koruma meseleleri, devlet kanunları hakkında kendilerini tenvir eder nevi nevi risaleler...

Gördüm ki Konyada tanıdığım menzil müfettişi tam faaliyet halinde... Beş yıllık programı okudum. Kusur aramak yolunda birçok ukalâca şeyler bulunup söylenebilir.

Fakat hâkim olan intiba, tutulan yolun doğruluğu ve faydasıdır. Bir sahanın idare âmiri, elindeki vasıta ve imkânları ölçüyor. Trakyanın kalkınması ve insanca bir yaşayışın asgarî seviyesine varması için yapılacak işleri sıraya koyuyor, senelere ayırıyor. Belki de vasıtalarını yanlış ölçmüştür, her birimizin ayrı ayrı düşüncelerimize göre belki de şu veya bu hatası vardır.

Memlekete karşı taahhüt

Esas şuradadır ki Trakya genel müfettişi, bütün milletin eline bir taahhütname vermiştir. Kendisi bununla başlıyor. İdaresi altındaki memurların eline bir rehber, bir program veriyor. Her sene bu programa göre neticelerin ölçülmesini ve mukayese edilmesini mümkün kılacak bir çalışma zemini hazırlıyor.

Trakyadan gelen kitap ve risaleler bize şu kanaati veriyor ki Trakyada devamlı ve verimli bir surette çalışmak bakımından idare makinesinin ve umumî hayatın içine çok faydalı, çok hareketli unsurlar sokulmuştur.

Trakyadaki umran ve kalkınma koşusunun seneden seneye vereceği neticeleri çok büyük bir merakla bekliyeceğiz. Biz de kendi hesabımıza okuyucularımıza karşı şu taahhütte bulunuyoruz: Trakya genel müfettişinin memlekete hitaben neşrettiği taahhütnameyi saklıyacağız. Her sene mahsul mevsiminden sonra görüş kabiliyeti kuvvetli bir, iki arkadaşımızı Trakyaya göndereceğiz. Arkadaşlarımız beş senelik programa nisbetle Trakya köylerinde neler tahakkuk ettirildiğini en bitarafane bir usul ve ölçü ile araştıracaklar ve neticeleri okuyuculara bildireceklerdir.

Ahmet Emin YALMAN

GÜNÜN RÖPORTAJI

Çocuklar Büyük Bir Bayram Günü Yaşadı

Bu Yıl, Talebeye Kitapları Geciktirilmeden Verilecektir. Yeni Ders Yılının Hususiyetlerinden Biri de Budur

Evvelki gün, hiçbir takvimin haber vermediği bir bayram vardı. Ve bu bayram, yalnız çocuklara, mektep çocuklarına gelmişti. Şehrin en işlek caddelerinden, en kenar mahallelerine kadar bütün köşe bucağı, çocuk sesleri kapladı. Küçük mektepliler içinde belli ki, horozdan evvel uyananlar vardı.

Talebe akını var

Istanbulun bütün yolları dün sabah mutlâka bir mektebe çıkıyordu. Vaktile bütün yollar, Romaya çıktığı gibi...

Koltuklarında çantaları, sırtlarında siyah ve gri önlüklerle, kaldırımlardan geçerken, onları birer birer göz hapsine alıyorum:

Kimi biraz düşünceli, kimi biraz dalgın görünüyor, kimi de neşeden, heyecandan taşıyor.

Bu düşünceli ve dalgın görünenlere bakıyorum, çoğunun ayakkapları boyasız... Göğüslükleri yamalı.. Ve hemen hepsinin sesi zayıf çıkıyor ve hemen hiç birinin benzinde kan yok.

Bu bir tesadüf mü, bilmiyorum, yalnız neşeden taşanlarla bu yamalı göğüslük taşıyanlar arasındaki fark, gözüme bir diken gibi batıyor.

Daha sabahın çok erken bir saati!. Köşe başındaki tütüncü dükkânı bile henüz açmamış... Sokaklarda yalnız, çocukların sesi var: Akın akın, irili ufaklı gruplar halinde, mektebe gidiyorlar.

Kimi, belki aceleden çantasını almayı dahi unutmuş, unutmadığı şey, elindeki mini mini yiyecek çıkını!... Bu çıkınların içini görür gibi oluyorum: Hasta bir annenin gece uykularını feda ederek hazırladığı yağda kızarmış bir iki parça köfte, yahut onun yerine, bakkaldan alınmış bir dilim kaşar peyniri!

Önünden geçtiğim ve içerilerine girdiğim ilk mekteplerle liseler, hıncahınç kalabalıktı. Yalnız mektep avlularında kulağa çarpan o tarif edilmez çocuk cıvıltıları arasında öğretmenler yeni teşkil edilen şubeleri tanzime çalışıyorlardı.

Yeni ders yılının hususiyetleri

Işi rakama vurursak görürüz ki, bu sene, lise, orta mektep ve ilk mekteplere kaydedilen talebe, topyekûn 16.400 kişiyi bulmuştur. Bu 16.400 kişiden yarısının eski mevcuda ilâve olduğunu farzedelim: Demek, yeniden 8.200 talebeye yer bulunacak!... Bu da sanırım pek kolay iş değil. Bana anlattıklarına göre, yalnız Istanbul kız lisesinin talebe mevcudu 1700

Ilk günün sevinci

den fazla imiş! Bir o kadar talebe de İstanbul erkek lisesinde varmış.

Bukadar çocuğun hepsini beş, altı sınıfa taksim etmeye kalkışacak olsalar, muallimin kürsüde söyliyeceğini talebeye işittirmek imkânı kalmaz. Bunu bildikleri için, her sınıfı, ihtiyaca göre, şubelere ayırıyorlar. Bazı liselerde (33) kadar şube açılmıştır. Çocuklardan, gözleri ve kulakları zayıf olanlar, boylarına göre, daha ön sıralarda oturtulmak üzere, aralarında seçmeler yapılacaktır.

Çocuklar, ötedenberi mektep ilk açıldığı günler, hemen hemen ders görmezler, bir hafta, bazan iki hafta, hattâ bir ay, boşboşuna geçer, çocuklar kitapsız, deftersiz, mektebe gider, gelirler.

Halbuki, bu senene, bütün mekteplerin açılır açılmaz derse başlamaları, 936 — 937 tahsil yılının bir hususiyeti oldu. Ve asıl mühimmi dünkü dersler sonuna ermeden, talebeye bu yıl mektepte okuyacakları kitapların da birer listesi verilmiş olmasıydı.

Çocuklar, bugünden itibaren, mektebe, kitaplarını tedarik etmiş olarak geleceklerdir.

Salâhattin GÜNGÖR

Belki İnanmıyacaksınız

6 İlkteşrin İstanbulun kurtuluş yıl dönümüne tesadüf eder.

Bu münasebetle İstanbul o gün bu mübarek bayramını kutlulamak için şimdiden hazırlanıyor.

Vilâyet ve belediye riyaseti o gün için bir merasim programı hazırlamıştır. Taksimde bir tribün kurulacaktır. Tribünde İstanbulda bulunan saylavlar, Vali, Şehir Meclisi azaları, süel generaller, adliye ve mülkiye reisleri, Belediye erkânı, Üniversite ve maarif erkânı, siyasal parti başkanları, hayır ve meslek cemiyetleri başkanları, bankalar direktörleri, imtiyazlı şirketler ve esnaf cemiyetleri reisleri bulunacak.

Yalnız,

Evet, yalnız matbuat mümessilleri bulunmıyacaktır.

Çünkü programda, onlara yer ayrılmamıştır.

Belki inanmıyacaksınız,

Fakat Doğrudur

FELEK

Sandalya

Avrupada çocuk zekâsını ölçmek için (Test) denilen tecrübeler yaparlar. Bu tecrübelerin türlüsü vardır. Arasıra bunu bizde de tatbik ettiklerini işittim. Zekâ ölçüsü neye yarar onu bilmem. Fakat zekânın bir şeye yaramadığını Almanyada gördüm. Orada nasıl sentetik yani sun'i benzin ve birçok onlarda olmıyan şeylerin kimya tarikiyle yerini (tutar) ını yapıyorlarsa zekânın da yerini tutar şeyler yapmışlar. Biz bir adamı methederken:

— Zeki adamdır. Dediğimiz halde oralarda böyle bir tarifi garip bulurlar.

Neyse ben zekânın aleyhindeki mütalealarımın çoğunu başka bir güne bırakarak burada size şu (zekâ tecrübesi) hikâyesini anlatayım.

Çocuklara sordukları şu imiş:

— Dünyadan neyi kaldırmalı ki insanlar biribirlerini yemesinler?! [Bırakın ki bu suali büyüklere sorsalar cevap veremezler].

Çocuklar bir sürü cevap vermişler:

— Top.

— Tüfek.

— Para.

— Dinamit.

— Demokrasi.

— Banka.

Olmamış, olmamış. Bir Yahudi çocuğunun verdiği cevap birinciliği kazanmış:

— Sandalya!

Gerçek ben de düşündüm. İspanyadaki kan tufanından tutun da Çindeki ceneraller harbine kadar hepsi sandalya etrafında kopan kıyametler değil midir? Ve Yahudi çocuğunu haklı buldum.

Vapurdayız. Yemek salonundaki yuvarlak masaların etrafında sandalyalar var. Bu sandalyalar devrilmesin diye yere çakılmış. Yerinden kımıldatmak isterseniz oynatamazsınız; lâkin istediğiniz tarafa döndürebilirsiniz.

Devrilmemesi istenen sandalyaları yere çiviyle çakıyorlar. Fakat öteye beriye dönmesinde mahzur görmüyorlar.

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

Hoca, kürenin merkezini çemenderinin ayağı altında buldu, yıldızların sayısını gene onun kuyruğundaki kılları mikyas yaparak bir yekûna bağladı. — M. Turhan Tan,

CUMHURİYET, 2 - 10 - 1936

B. M. Turhan Tan: "Hoca; "dünyanın ortası eşeğimin bastığı yer, gökteki yıldızlar da onun kuyruğundaki kıllar kadardır, sayısızdır,, diyebilirdi. Oyle sanıyorum ki onun aklına da bu cümle önce bu şekilde gelmiştir. Fakat sonra süslemeye, "edebileştirmeye,, kalkmış... Küre ile dünya, merkez ile orta tam müteradif değildir; gerek "küre,, gerek "merkez,, kelimelerinde, Hocanın hikâyelerine yaraşmıyacak bir ilmî ıstılâh hali vardır. Dünyanın ortası, toprağın üstündedir; "Kürei arz,, m merkezi, yerin dibinde, "mayii narî,, bulunduğu söylenen noktadır . Buradaki "buldu,, kelimesinde âdeta bir tercüme kokusu vardı; türkçeye, o kadar aykırı.

Cümlenin ikinci kısmı ise, hiçbir lüzumu olmıyan "mikyas,, ve "yekûn,, kelimeleriyle karmakarışık olmuş. B. Turhan Tan, "yekûn,, kelimesi yanına her fiili getirecek, belki günün birinde yakışanını bulacak.

*

Bunları gördükçe içimden kendi kendime: "Dayan, diyordum...,, — Abidin Daver Dev'er, *1 - 10 - 1936*

Demek insanın içinden başka birine hitap etmesi de kabilmiş ki muharrir "kendi kendime,, demeye lüzum görmüş.

*

... Demokrat devletlerin bu yeni teşebbüsü, beşeriyet için yeni ve nikbin bir merhalenin başlangıcıdır. — Vâ - Nû, *HABER, 1 - 10 - 1936*

"Nikbin merhale,, acaba "nikbinlik merhalesi,, demek mi?... Hayır, sadece "iyi,, demek. Oyle dese ne olur?

*

Bizde sporu devletleştirmek ve işe mekteplerden başlamak bence de en doğru ve kestirme harekettir.

(Üç satır sonra)

Her şeyden evvel spor bir sağlık davasıdır. Bunun ilk şartı da mekteplerden daha evvel evlerde aranır. — Bürhan Cahit Morkaya, *1 - 10 - 1936*

Sporun ilk şartı mektepten evvel evde aranırsa işe evden başlamak lâzımdır. Muharririn iki sözü biribirini pek tutmuyor. "Kestirme hareket,, belki müdafaa olunabilir; fakat ikinci parçadaki "her şeyden evvel,, in "spor,, dan sonra gelmesi lâzım olduğu muhakkaktır.

Ahfeş

Dahiliye Vekili İskenderunun Endişelerine tercüman oldu

[Başı 1 inci de]

Haricî siyasetimiz hakkında, Türkiyenin beynelmilel taahhütlerine kat'iyyen riayet ederek ve ittifaklarına ve dostluklarına sadıkane bir tarzda bağlı kalarak herkesle iyi münasebetler idame ettiğini ilâve etmeme lüzum yoktur. Montrö Konferansında alâkadar memleketlerin gösterdikleri kiyasetli anlayış zihniyetine karşı minnettar olarak bütün samimiyetimle beyan ederim ki iyi münasebetlerimizin bilâistisna bütün milletlerle inkişafından dolayı, memnunuz. Bu münasebetlerimiz neşredilmiş olan muhtelif vesikalarda görülmektedir.

Bu hususta, topraklarımızın cenubu garbî kısmına mücavir olan mıntakalarda yakında tatbik edileceği bildirilen ve esasen sevindirici olan ıslahat haberi üzerinde durmaklığım ve Türk milletinin hemen yakininde ikamet etmekte olan kesif ve kütlevi Türk unsurunun hayatî menfaatlerini, esasını bilmediği mezkûr ıslahatın icap eden ehemmiyetle derpiş edip etmediği hususundaki endişelerine tercüman olmaklığım belki de lâzımdır.

Milletler Cemiyeti paktının tadili hakkında da şunu demek isterim ki, bu hususta telkinlerde bulunmanın hiç değilse şimdilik faydalı olacağını zannetmiyoruz. Maamafih bu, paktı daha ziyade müessir kılmak için muhtelif heyeti murahhasalar tarafından yapılan teklifleri lâyik oldukları ehemmiyetle nazarı dikkat ve itibare alarak tetkik etmemize bittabi mâni değildir. Bu münasebetle, sulhe olan imanımızı teyit ederim. Mevcut meselelerin harp ile halline bizim fikrimizce imkân yoktur. İşte bunun içindir ki, biz de herkes gibi bütün ihtimalleri derpiş etmeye mecbur bulunmak ve bu ihtimallere sükûn ile bakmakla beraber, sulhü bizzat kendisi için ve bir vasıta olarak değil, bir gaye olarak sevmekteyiz. Ayni mülâhaza ile bize öyle geliyor ki, silâhların tahdidi için bir konferansın toplanması ancak bu konferansta yapılacak müzakerelerin muvaffakıyetine daha müsait şeraitin ve zamanın tesbitinden sonra muvafık olacaktır. Bu bapta icabeden iptidaî tetkiklere tevessül işiyle üçüncü komisyonun tavzifi tabiidir. Silâhsızlanma fikrini terketmek veya terkeder gözükmek müşterek idealimize ve Milletler Cemiyeti paktının ruhuna muhalif bir harekette bulunmak olur.

Neslimizin mustarip olduğu ekonomik sıkıntıya gelince, Türkiye bu hususdaki tezini her münasip fırsatta bildirmiştir. Türkiyenin mütaleası şudur ki, bugünkü sıkıntılara, her kesin biribirini istismar etmeye çalışmasiyle değil, fakat büyük kütlelerin binaenaleyh bütün milletlerin mübayaa kabiliyetlerini artırmak ve bu maksatla onların istihsal kudretlerinin inkişafı nisbetinde hayat seviyelerini yükseltmek için sarfolunacak müşterek mesaiyi tanzim ile çare bulunabilir. Dünyanın dört gözle beklediği iyilik ancak bu yolda idare olunacak mesainin ahenginden doğabilir.

Keza, bütün paraların fiilen istikrarı için para sahasında teressüm eden hareketi büyü kümitlerle selâmlarız. Hemen hemen on sene oluyor ki bu sistem bizde kabul edilmiştir ve bunu tekrar ele almamıza mahal yoktur. Fakat ekonomik vaziyetin düzeltilmesi yolundaki gayretlerin iyi tesirler yapabilmesi için müvazi bir hareketle itimadın tekrar teessüsünü ve beynelmilel kredinin tekrar açılmasını temin etmek lâzımdır. Şunu da ilâve etmeği faydadan hali görmüyoruz ki, ancak ve ancak bir tek ve taksim kabul etmez itimat vardır. Bu itimat hem ekonomiktir, hem siyasîdir. Öyle ki mübadele ve siyasî emniyet meselesi beraber yürür. Bütün milletlerin de bihakkin müteessif bulundukları beynelmilel ticaretin inkişafına karşı dikilen manialar ancak döviz müşkülâtından ve her memleketin kendi hayatî menfaatlerini korumak kaygusundan tevellüt etmektedir. Binaenaleyh bu mahzurlar ancak siyasî huzurun, para istikrarının ve beynelmilel kredinin temini ile ortadan kalkabilir. Bu sahada tazyik tedbirleri ve nazarî projeler beyhudedir. Bugünkü vaziyetin vehametini kendimizden saklamamakla beraber nikbinliğimizi ve milletlerin kiyasetine olan itimadımızı bir an kaybetmiyoruz ve bu, gerek ekonomik gerek siyasî bakımdan derpiş edilen beynelmilel münasebetlerin kalkınması eserine naçiz yardımda bulunmağa bizi teşvik ediyor. Bizim mucizeye ve formüllerin mutlak tesirine inanımız yoktur. Bizim kanaatimiz şudur ki selâmet, dünyanın bugün içinde çırpındığı birçok buhranların tahfifini istihdaf eden bütün gayretlerin muntazam bir şekilde ahenkleştirilmesine mütevakkıftır.„

Şükrü Kayanın bu nutku çok alkışlanmıştır.

İngiliz, Fransız, Balkan Antantı, Küçük Anttant ve daha birçok murahhaslar Şükrü Kayayı gelip yerinde tebrik etmişlerdir.

YENİ NEŞRİYAT

ARKİTEKT (Mimar)

Bu aylık derginin 67 nci sayısı bir çok zengin münderecat ile çıkmıştır. İçinde Mimar Seyfi Arkanın, Dr. Wagnerin, Mimar Profesör Egli, Mimar Kemal Altan, Naci Cemal, Emin Necip, eser ve yazıları ile, Avrupa mimarîsine ait münderecat vardır.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı
Dram kısmı
Bu akşam 20 de
Makbet
Fransız
Tiyatrosunda
Operet kısmı
Dudakların
Bu akşam 20,30 ta
Gündüz
Çocuklara 14 de
Fatmaç

Taksim bahçesi kapalı kısmında
Halk Opereti
Bu akşam saat 21,45 te
TELEFONCU KIZ
Son temsil

Sağlık Öğütleri

Nezlenin baş ilâcı

Nezlenin gerek başlangıcında, gerek biraz daha sonra en iyi, en kolay ve en zararsız ilâcı ayakları sıcak su ya koymaktır. Bunu insan bir sandalye üzerinde yahut karyolanın kenarında oturduğu yerde, hattâ yatakta yatarken yapabilir.

Sandalye üzerinde iken, sıcak suyun konulacağı kap tam ayakların hizasına gelir. Yatak kenarında oturulunca su kabını alçak bir küçük iskemle üzerine koymak lâzım olur. Her iki vaziyette de omuzların üzeri ne bir battaniye koymayı unutmamalıdır.

Yatak içerisinde bu nezle banyosunu yapmak için yorgan omuzlara kadar çekilir, Fakat diz kapaklarından biraz aşağısından başlıyarak açık bırakılır. Su kabı doğrudan doğruya yatak üzerine - tabiî yatak çarşafile su kabının arasına kalınca bir bez sıkıştırmak şartile - konulur. Bu vaziyette ayakların sıcak suya konulması pek kolay olduğu gibi vücut teüşümez .

Suyun sıcaklığı tahammül edilebilecek derecede yüksek, 42 ile 50 derece arasında olmalıdır. Banyo on dakika, bir çeyrek saat devam eder. Bundan dolayı su soğudukça üzerine daha sıcak su ilâve etmek zarurî olur. Banyonun devam ettiği müddetçe, arkada battaniyeden başka, bacakların üzerine de bir örtü koymak lâzımdır.

Yine banyonun devam ettiği müddetçe, başın üzerine biraz ılık suya batırılmış tülbentler alın üzerine ve boyunun etrafına konulursa daha iyi olur.

Banyo bittikten sonra ayakların üzerine ılık su dökülür ve ayaklar - hele parmakların arası - iyice kurulanır.

Bu banyodan sonra insan yatağında sakin ve yorgana sıkı sıkı sarılarak yatarsa güzel bir ter gelir ve işte bu ter insanı nezleden kurtarır.

Suyun sıcaklık derecesinin ehemmiyeti vardır. Kırk dereceden aşağı [illegible] ların damarlarını genişletir ve karın içerisindeki cihazlar üzerine tesir eder.

Sıcak suyun tesirini artırmak için, suyun içerisine bir litreye üç kaşık nisbetinde hardal tozu yahut bir avuç tuz atılır.

Bu türlü banyo nezleye karşı kolay bir ilâç olduktan başka, başa kan hücumundan ileri gelen başağrılarına, soğuk algınlığına karşı, grip hastalığına da iyi gelir. Fakat herhalde banyodan sonra yatakta sakin yatmak ve iyice terlemek şarttır.

Lokman Hekim

VEFAT

Tavdgirize General Ahmet Çuruksulu kısa bir hastalıktan sonra Çamlıcadaki köşkünde vefat etmiştir. Cenazesi bu sabah saat on birde Çamlıcadaki hanesinden kaldırılacak, namazı Üsküdar iskelesindeki camide kılındıktan sonra Karacaahmetteki aile makberine defnedilecektir.

Radyo

Bugünkü program

İstanbul

Öğle neşriyatı — Saat 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat, 18,30: Çay saati, dans musikisi; 19: Ambasadörden varyete müziği nakil; 20: Vedia Rızanın iştirakile Türk musikisi ve halk şarkıları; 20,30: Münür Nurettin ve arkadaşlarının iştirakile Türk musikisi ve halk şarkıları; 21: Solo plâklar; 21,30: Orkestra: 1 — Joh. Strauss, Venedikte Bir Gece uvertür; 2 — Schubert, Rozamond balesinden parçalar; 3 — Dvorjak ,Slav Dansı No. 16; 4 — Heuberger, Opera Balosu; 5 — Tschaikovski, Şan San Parol; 6 — Brahms vals; 7 — Mousorgaki, Kalenberg Dağında Bir Gece; 8 — Brahms, Macar Dansı, — 6 —; 22,30: Ajans haberleri; 23: Son.

*

Günün program özü

Senfoniler:

20,15 Sottens (Senfoni)

Hafif konserler:

19,15 Lâypzig: Asker şarkıları
18 Budapeşte: Salon orkestrası
21,10 Breslau: Bando
21,10 Viyana: Emmerich Kalman musikisi
22,10 Prag: Hafif musiki
23,15 Varşova: Bas şarkılar
23,30 Lâypzig: Karışık musiki
24,25 Viyana: Viyana musikisi.

Operalar:

21,45 Torino: "Maruf" operası..

Operetler:

21,10 Lâypzig ve saire: Strausun "İNDİGO" opereti.

Oda musikisi:

22 Varşova: Piyano - keman.

Resitaller:

18 Varşova: Şarkı, piyano
20,10 Viyana Rosental orkestra.

Mazurka
POLA NEGRI

DEHŞETLI SAHNELERILE - ZENGINLIGI - GUZELLIGI
ve ihtişamile herkesi hayrette bırakan
Fransa ihtilâli
Fransızca sözlü ARKADAŞLIK - KAHRAMANLIK - AŞK
ve İHTIŞAM ŞAHESERI
İPEK sinemasında
Emsalsiz bir muvaffakıyetle gösteriliyor.
Bugün saat 1 de talebe seansı

Dün akşam TÜRK sinemasının
Fevkalâde küşat programı olan
BİR MAYIS GECESİ
Neş'e, ihtiras ve zengin mizansenli film.
Emsalsiz bir muvaffakıyet kazanmıştır. Başrollerde:
KATE DE NAGY — FERNAND GRAVEY
LUCİEN BARROUX

GÜZEL BİR FİLMDEN daha iyi... BİR ŞAHESER
ÖLÜM PERİSİ
FREDERİC MARCH — MERLE OBERON

HAZIRLANINIZ
"MAVİ TUNA" güzel filminde dinlemiş olduğunuz
ALFRED RODE Çigan orkestrası İstanbula geliyor
Şehrimizde en büyük musiki hâdisesi olacak

Eğlenceli, zevkli ve tam manası ile NEFIS bir film görmek istiyenler bugün
MELEK
sinemasında toplanacaklar.
ÇILGIN GENÇLİK
En yeni danslar - Şarkılar - Zengin ve ihtişamlı Sahneler
Başrollerde:
JEAN HARLOV — VİLYAM POVEL
Ayrıca Paramount dünya haberleri
Bugün saat 1 de talebe seansı vardır.

SUMER SİNEMASINDA
Musiki kompozitörü ROBERT STOLZ'un
ÖPÜSMEDEN YATILMAZ
(Wer zuletzt kuess)...
Operet filmini görenler gülüyor, eğleniyor ve hoş iki saat vakit geçiriyor. Oynıyanlar: LIANE HAID -IVAN PETROVICH - THEO LINGEN - HANS MOSER İlâveten: FOX JURNAL. Yarın saat 11 de matine. Umumî Duhuliye 35 kuruş

AVE MARİA: BENJAMİNO GİGLİ

GIDDEN GORULECEK ŞEY:
PANGALTIDA SÜRPAGOP'da
KLUDSKi SiRKI
Hergün daha büyük bir muvaffakıyetle devam ediyor.
70 den fazla vahşî hayvan - Aslanlar - Kaplanlar - Filler - Beyaz ayılar - yabanî eşekler ve saire...
ÇIN CAMBAZ AILESI ve saire, meraklı ve eğlenceli numaralar
kludski Sirki
Hergün saat 6 da matine ve 9 ½ da suvare - Cumartesi ve pazar günleri 2 ½ ve 6 da matine, 9 ½ da suvare.

Gece Yarısı

No. 59 *Mahmut YESARI*

Mevlût, parmakları arasında, kadehini çevire çevire önüne bakıyor; ara sıra, Sun'ullahın sözlerini tekrar ediyordu:

— Zorla razı ediyorduk...

Sun'ullah, içi darlaşmış gibi, geniş bir soluk aldı, elini Bilâle uzattı:

— Bir cigara versene.. .

Bilâlin hemen çıkardığı paketten bir cigara aldı, yaktı:

— Bazı yerlerde, idare ediyor, sahneye çıkarmıyorduk.. Fakat, çok yerlerde, idare etmek kabil olmuyordu. Sonra, yollar, bizi, sahneden çok yoruyordu...

Bilâl, parmaklarının ucu yanmış gibi elini havada sallıyordu:

— Yolları sormayın... Amerikan filmleri kaç para eder? Kamyonlarla dağları bayırları aşışımız vardır, görülmeğe değer... Taşlık yoldan kurtulursun, bataklık yola düşersin... Lâstik patlar, benzin tükenir... Bizimkilerin deliliğinden şoförler şaşırır... Bir kıyamet bir rezalet ki sormayın.

Iclâl, istemeye istemeye güldü:

— Sizin anlattığınıza göre, biraz da eğlenceli bir yolculuk!

Bilâl, omuzlarını kaldıra kaldıra güldü:

— Bize göre, her gün bayram.. İbrahim, don gömlekle, arabanın arkasından geliyordu; o sırada türemiş bir eşkiya vardı, İbrahimin halini uzaktan görmüşler; bu kamyon, deli taşıyor! demiş, bize dokunmaktan vaz geçmişler... Eşkiya tepelendiği zaman, içlerinden biri, jandarmalara anlatmış! Yolculuğun eğlenceli tarafları yok değildir ama, yine derttir...

Sun'ullah, kısa bir dalgınlıktan kendini kurtarmıştı:

— Nuran, yollarda büsbütün eriyordu... Cenuba doğru indikce, hava lar ağırlaştı ve sıcak başladı... Nuran, kafayı vurdu, yattı... Doktorlar, Trispikal sıtma, dediler. Peki, ilâcı?.. İlâcı var amma, uzun tedavi ister... İklim değiştirmeli imiş... Elden geldiği kadar baktık... Evvelce ilân ettiğimiz için, Nuranın sahneye çıkması lâzım geliyordu. Zavallı kız, hasta halinde sahneye çıktı...

İclâlin yüzüne eğilmişti:

— Otuz dokuz fiyevri ile şahneye çıktı; oynadı... Otuz dokuz fiyevri ile...

Ağır ağır doğruldu, masaya yanaştı, bir kadeh doldurdu, içti, meze almadı, bir yudum su ile ağzını çalkaladı, yuttu :

— Otuz dokuz fiyevri ile... Bu, para için, pul için, menfaat için yapılmaz; insanda, san'at aşkı olmalıdır.

Mevlût, Sun'ullahın sözünü tekrarlarken ilâve etti:

— ... Ve ayni zamanda, insanda, fedakârlık hissi de olmalıdır. Arkadaşlarını düşünüyordu... Sahneye çıkmakla vaziyeti kurtarıyordu; vaziyeti kurtarınca da, arkadaşlarını kurtarmış oluyordu..

Bilâl, masaya yumruğunu vurarak kararını vermişti:

— İnsanlık ta, budur!..

Sun'ullah, eski yerine oturmuştu:

— Turnede, çok kazandık... Fakat.. .

Kolları yana düştü; sesi yorgundu :

— Nuranı kaybettik..

Eğer, bu jesti, bir provada yapmış olsaydı, muhakkak rejisör, onu alnından öperdi.

Mevlût, onun sözünü tekrar etti:

— Nuranı kaybettik.

İclâl, şaşırmış, onların yüzlerine ayrı ayrı bakıyordu:

— Nuranı kaybettiniz?.. Şimdi Nuran.. .

Sesi titriyordu, fazla soramadı, söyliyemedi!

Bilâl, genç kadının teessürünü farketmişti, hemen atıldı:

— Yok, Iclâl Hanım... Nuran, sağ.. Hastalığı için söylüyorlar.

İclâlin solan yüzü pembeleşmişti:

— Oh! Beni de korkuttunuz.. .

Sun'ullah, genç kadının teessürüne kayıtsız duramadı, kalktı, onun ellerini avuçlarını içine aldı:

— Ne iyi kalblisiniz, Iclâl Hanım... Birden öyle müteessir oldunuz ki... Nuranı seviyorsunuz, ona, acıyorsunuz değil mi?

İclâlin ellerini öpüyordu:

— Teşekkür ederim, Iclâl Hanım.. Siz, benim kardeşimsiniz...

Yerine oturdu, mendilini çıkşarak nemlenen gözlerini sildi:

— Nuranı yakından tanıyınız; onu, daha çok seveceksiniz... Şimdi, Nuran, çok hasta... Doktorlar, ümit kesmediler... Fakat, yavrucak, çok zayif.. Zaten vücutça zayıftı; son yorgunlukla, hele sıtma, onu, büsbütün kuvvetten düşürdü.. Iyi bakılmaya, ve dinlenmeye ihtiyacı var... Uzun zaman sahneye çıkamıyacak.. Yaşasın da, sahneye hiç çıkmasın...

Mevlût, tekrar etti:

— Yaşasın da, sahneye hiç çıkmasın.. .

Sun'ullah, tekrar ayağa kalkmıştı, elleri pantalonunun ceplerinde gözlerini yerdeki halıya dikmiş, dalgın duruyordu. Sağ elini, cebinden çıkardı, çenesine götürdü:

— Şimdi, gelelim, sizinle konuşacağımız meseleye... Sabahatin söylediği doğru... Sizi, aramıza almak istiyoruz.

Iclâl, güldü:

— Turan hanımın yerine mi?

Sun'ullah, elini çenesinden çekti, kaşlarını kaldırarak baktı:

— Hayır... Buraya gelir gelmez, Fofo, bize iltihak etti.. .Fakat kadromuzda boşluk var... Siz, bizimle çalışmak istemez misiniz?

Iclâl, gülmüyordu; içinde bir kırık sızısı vardı; boynunu büktü:

— Ben, hangi boşluğu doldura bilirim ki...

— Çoook... Vücudünüzle, sesinizle, güzelliğinizle sahneyi öyle dolduruyorsunuz ki...

Genç kadın, içini çekmişti:

— Bunu, çok dinledim...

Sun'ullah, şaşırmıştı; Mevlût, ona yardıma koştu:

— Kim söylemişse, yalan söylemiştir, emin olun...

Iclâle yaklaşmış; elini, onun oturduğu koltuğun kenarına dayamıştı.

(Arkası var)

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün meseleleri

İşsizlik buhranı
İşçi buhranı

Bu iki kelime yanyana gelince insana tuhaf görünüyor.

İşçi buhranı olan yerde işsizlik buhranı olur mu hiç?

Oluyor işte.

Dün gazetelerde okumuşsunuzdur. Polis, yangın yerlerinde yatan serserilik eden çocukları toplamış. Bunların mühim bir kısmı iş bulmak üzere Anadoludan gelen gençlermiş. Kendilerine iş, barmacak yer bulamayınca serseriliğe başlamışlar, yangın yerlerindeki harabelere sığınmışlar.

Yalnız bunlar mı? İstanbulda yüzlerce iş arayan insan var.

Fakat bir taraftan da memleket içinde yeni kurulan kombinalarda çalıştıracak işçi bulamıyorlar. Meselâ Nazilli kombinasını yapmakla meşgul mühendisler muharririmize işçi bulamadıklarından şikâyet ediyorlar. Kombinada bin işçiye iş var, fakat ancak 500 işçi bulabilmişler ve bu yüzden bir senede tamamlanması lâzım gelen inşaat işini vaktinde bitiremiyeceklerini görerek üzülüyorlar.

Bu misal de gösteriyor ki işle işçi arasında bir rabıta tesisine ihtiyaç vardır. İş arayan iş sahibini, fabrika işçiyi bulabilmelidir. İş kanununun tatbikına başlanmasını beklemeğe lüzum yoktur. İhtiyaç barizdir, uzvu ihtiyaç doğurur. Madem ki ihtiyaç böyle bir taazzuva lüzum göstermektedir, o halde bu teşkilât bir an evvel kurulmalıdır.

*

İlmin görüşü

Dünkü Tanda İstanbul Belediyesi tarafından şehrin imarı için getirtilen Alman mütehassıs Wagner'in İstanbul hakkındaki düşünceleri çıktı.

Bu beyanatı okuduktan sonra İstanbulu şimdiye kadar niçin imar edemediğimizi daha iyi anladım.

Şimdiye kadar şehri imara çalışan belediye reislerimiz yalnız hüsnü niyetle ve emprik bir usulle çalıştılar.

Halbuki belediyecilik bir ilim işi olmuştur. İlmin görüşü bizim hüsnü niyetimizden şüphesiz ki daha kuvvetlidir. Belediyenin imar işlerinin başında ilmî görüşü olan bir mütehassıs bulunsaydı şehir şimdiye kadar kısmen olsun imar edilmiş, yeni bir çehre kazanmış olurdu.

Bugün artık şehirciliğin ilim işi olduğunu bir mütehassısa ihtiyaç bulunduğunu anlamış olmaklığımız bence atılacak adımların en büyüğüdür, artık iş yoluna girmiş demektir. Bundan sonra şehri hüsnü niyet değil, ilim imar edecektir. Müsterih olabiliriz.

*

Köylüyü kurtarma hareketi

Hükûmet köyü ve köylüyü düşünmeğe başladı.

Memlekette iktısadi bir kalkınma teşebbüsü yapılınca bu teşebbüsün muvaffakıyetle başarılması için köylünün istihlâk kabiliyetinin, yani refahının arttırılması lüzumu ortaya çıktı. Bunun üzerine hükûmet köyü ve köylüyü refaha erdirmek için lâzım gelen tedbirlere başvurdu. Şimdi taraf taraf bir köy kalkınma faaliyetine şahit oluyoruz.

Bunun en iyi örneğini Trakyada görebiliriz. Burada köylerde yardım sandıkları kurulmuştur. Her köy ve köylü bu sandığa her yıl muayyen bir para yatırmak mecburiyetindedir. Bu para köylünün her türlü ihtiyaçlarını karşılayan bir ihtiyat sermayedir.

Bulgarlar Trakyanın bu faaliyetini şu şekilde tatbik ediyorlar. Her köylü köy sandığına, kazancına göre muayyen bir para yatırır. Buna mukabil hastalığını, ihtiyarlığını ve ölümünü sigorta etmiş olur. Köylü hastalanırsa sandık ona yardım eder, ihtiyarlarsa tekaüt maaşı verir.

Bulgarların ve Trakyanın bu tecrübesini tedricen bütün memlekete yayabiliriz. O vakit köylü murabahacıdan, âfetten, hastalıktan ve ihtiyarlıktan korunmuş olur.

Bizim yaramazlar

Yakın Tarihin

Kapalı

Bir Sayfası

Hakkı Paşa

Hakkı Paşa kabinesine dahil olan bir nazırın henüz basılmamış hatıraları arasında rastladığımız bu dikkate değer yazıyı aynen neşrediyoruz. (1)

Garp Trablusunda Harp Ilânı Sırasında Dolmabahçede Toplanan Vükelâ Meclisinde Neler Oldu?

Ertesi günü yeni sadrazam alayı mutat merasim ile Sirkeciden Babıâli caddesini takiben geliyor, halk caddenin iki tarafını tutmuş, matem alayından başka bir renk vermiyen bu yıllanmış hareketi kayıtsız bir his ve nazarla görüyordu; vükelâ birer birer Babıâli - nin salonlarında, muhtelif [illegible] rı da vükelâ. arasında yerlerini alarak yeni sadrazamı istikbale hazırlanmışlardı.

Sadrazam Sait Paşa, bu son sadaret hayatına, içinde yaşıyacağı kısa zamanını, daha ilk gününden etrafına ihsas eden düşük, ve uzun hastalıktan henüz kalkmış bir hal ve tavır ile, adeta sendeliyecek derecede müteredditt adımlarla Babıâlinin dış kısa merdivenlerini koltuğuna girenlerin yardımile atlıyarak kavuşuyordu.

Yeni sadrazam, salona girerken yeni yürümiye alışan bir çocuk yürüyüşile bilmem kaç dakikada mevkiini alabildi, hürmetle başa konan Hattı Humayun Saray Başkâtibi Halit Ziya Bey tarafından cehren okundu, vatan tehlikesi kaygusile herkesin düştüğü ıstırap kâbusu yüzlerinden belliydi. Bununla beraber yeni sadrazamın muvaffakıyeti için mutat dualara "amin' 'denildi; tebrikler yapıldı; ve herkes Sait Paşanın bu sekizinci sadaretinde dolgun tecrübe ve bilgisinden devlet ve memleketçe bir istifade zuhûruna inanmış, adeta çıkmıyan candan hayat ümidine bel bağlamış gibiydi.

Dışarda halkın galeyanı hamiyetine nihayet yoktu; matbuatımız, kendilerinden beklenen himmet ve gayretle efkârı umumiyeyi o kadar şiddetle tahrik etmişlerdi ki, eli silâh tutan her vatandaşın sönmez hamaset ateşile harp cephelerine koşacak derecede ızhar ettikleri celâdet âsarı, cidden kayde şayan bir dereceyi bulmuştu; bütün bu hamiyet havası içinde saraya giderek padişaha arzı teşekkür ve tazimden sonra yeni makamına oturan Sadrazam Sait Paşa, ilk iş olarak müstafa Hakkı Paşa kabinesine dahil olan vükelâya, yeni heyeti vükelânın intihabına kadar vekâleten vazifelerine devam etmelerini ve o günün akşamı Babıâlide teşekkül edecek meclisi vükelâda bulunmalarını yazdı.

Düşman Trablusgarp önünde şehrin teslimi teklifile tehdidini filiyat sahasına çıkarmak üzere olduğu bu, en vahim ve tehlikeli günün, akşamına nasıl dahil olduğumu bilmiyorum. Muayyen saatin hulûlile beraber, Babıâliye giderek meclisi vükelâdaki yerimi aldım. Diğer zevat ta birer birer geldi, yeni sadrazam, bu mühim vazifeyi en müşkül bir zamanda deruhde etmek mecburiyetinde kaldığından bahsile rüfeka tarafından kendisine müzaheret gösterilmesini kısa bir nutuk mahiyetinde söyledi ve eski kabinede bulunan nazırların kendisile birlikte teşriki mesai edeceklerine emin olduğunu da ilâve etti. Fakat bu tebligat nazırlar arasında muhtelif ve biribirinden farklı telâkkileri mucip oldu. Bir kısmı, Hakkı Paşaya karşı bu hâdisei siyasiye sebebile yapılan pek mühim hücum ve tarizden birtakım nazırların vazife itibarile tefrik ve istisnası kabil olamıyacağını ve binaenaleyh muvaffakıyetli adımlarla yürüyebilmek için Millet meclisi muvacehesine büsbütün yeni bir kabine ile çıkması lüzumunu sadrazama tavsiye ettiler.

Fakat Mahmut Şevket Paşa merhum âyan azalığına da henüz intihap edilmemiş olduğu için şahsı aleyhindeki muhacemata cevap vermek ve ayni zamanda içinde bulunduğu nezaretin o sırada pek ziyade ehemmiyet kespeden vazifesi başından ayrılmamak maksadile bu fikre iştirak etmiş görünmüyordu. Ben, kendi nezaretine ait muamelâttan münferiden ve fakat devletin siyaseti umumiyesi netayicinden müştereken mes'ul olmaları lâzımgelen vükelâyı sabıkanın tamamen çekilmeleri lüzumunu ileri sürerek fikrimde ısrar etmiş, ve arkadaşlardan bazılarının da ayni fikre iştiraklerini temine muvaffak olmuştum.

Mahmut Muhtar Paşa müstesna olmak üzere Hakkı Paşa kabinesinde bulunan zevattan hiçbirini terketmemek fikrini şiddetle müdafaadan vazgeçmiyen yeni sadrazam, bu bahsi daha ziyade uzatmıyarak fevkalâde içtimaın sebebi olan hâdise üzerine müzakereyi açtı. Ve dakika fevtetmiyecek kadar müstacel bir mevkide bulunduğumuzu söyledi. Müzakerenin mevzuu:

Trablusgarp önünde düşmanın zapt ve istilâ tehdidine karşı oradaki bir avuç kuvvei askeriyemizin başında bulunan Miralay Neşet Beye hükûmeti merkeziyeden verilecek emir ve talimatın mahiyeti.

Mahmut Şevket Paşa merhum kendisine has olan samimiyetle askerî vaziyeti izah etti ve düşman hücumuna karşı mevcut vesaitle mukabele edileceğini söyledi. Bu fikre bütün nazırlar iştirak ettiler ve düşman hücumu karşısında adet ve vesait itibarile imkânsızlık halinde şehrin gerisinde gene ahzi mevki edilerek dahilde yapılacak teşkilât ile mukavemete devam edilmesi karargir oldu. Bu esas dairesinde sadrazamın yazdırdığı karar meclisi vükelâda bulunan sadaret müsteşarının nezareti altındaki zabıt kâtipleri tarafından zaptedildi. Ve müzakerenin devamı müddetince hali heyecanı göze çarpan Mahmut Şevket Paşa merhum dışarı çıkınca derhal bu kararı havi telgraf emrini kumandan Neşet Beye çektikten sonra yine meclisi vükelâya dahil oldu.

Fakat, sadrazam paşa, yazılan kararın bir suretini yanında mevkii bulunan nazırlardan bir zate yazdırdıktan sonra zirini imzalamasını söyledi. Bu teklife ilk muhatap olan adliye nazırı biraz tereddütten sonra yazdığı kâğıdı sadrazamın arzusu veçhile imzalıyarak kendisine verdi. Fakat sadrazam, "Lûtuf buyrunuz, dahiliye nazırı beyefendiye de veriniz, kendileri de imza buyursunlar." dedi.

Dahiliye nazırı, ayni tereddüt ve hayreti gösterdi. Bu imza, talebinin sebebini anlamadığını yavaş sesle söylemesine rağmen sadrazam işitmiş olacak ki, ona da eğilerek: "Efendim, kararımızın suretidir. Imza buyrunuz ve diğer refikleriniz de imza etsinler." mukabelesinde bulundu. Bu suretle artık nazırlarda tereddüt kalmadı. Herkes verilen kararın suretinden başka bir şey olmıyan bu kâğıdı imzaladı. Nihayet, kâğıt dolaşarak şeyhislâm efendiye kadar geldi. O da imza ederek sadrazama takdim etti. Bu dakikada bütün nazarlar sadrazama tevecüh etmiş bulunuyordu. Herkes onun bu sırada ne yapacağını görmek ve böyle bir imzalı kâğıttan maksadı ne olduğunu anlamak istiyordu. Sadrazam Sait Paşa, bütün vükelânın imzasını havi olan bu kâğıda kendi imzasını koymıyarak katlayıp bir zarfa yerleştirdi ve sabah akşam kendisile birlikte gidip gelen çantasının içine koydu.

Merhum bu hareketle neyi istihdaf ediyordu? Ilerde yazacağı hatıratına bir vesika mı Düşmana karşı fiilî mukabeleden çıkabilecek bir mesu'liyet karşısında asıl kararda imzası olmadığını ispata yarıyacak bir delil mi? Fikrimce merhumun yüksek tecrübe ve irfanı karşısında her ikisi de varit değildir. Bunu, pek uzun senelerin biraz tesir ve itiyadından hâsıl gayrişuurî bir hareket olarak telâkki ettim.

(1) Bu hatıranın ilk kısmı, 28 Ağustos tarihli nüshamızda çıkmıştır.

Tarihî Dedikodu

"Dilimin Belâsını Yalnız Ben Çekiyorum. Fakat!... "

Ayintabi Battal Bey zade Münif Efendi Maarif Nazırlığında bulunuyordu. Münif Efendi, Ruznamei Ceridei Havadis kâtipliğinde (kendi tabirince), Dödüncü Ticaret Mahkemesi riyasetinde, 1286 da ilk teşkil edilen İstinaf Ceza Mahkemesi Riyasetinde, Berlin sefareti müsteşarlığında, Tahran sefaretinde bulunmuştu. Abdülhamidin Hukuku Düvel hocası idi. Yeni cülûsunda Abdülhamit ile beraber gezer, bir muşa binerek Büyükadaya seyahat ederdi.

Abdülhamit, Münif Efendiye vezaret verdi. Münif Efendi, bihakkin Münif Paşa oldu.

Münif Paşa, bir zamanlar Hariciye Nezareti Tercüme kaleminde hulûsalık etmişti. Antuan Menas Efendi kalem arkadaşı idi. Vezaret tebrikine gidenler çok oldu. Bunlar a[illegible] da Antuan Menas Efendi de [illegible] vücut eyledi.

Tebrikçiler, Münif Efendinin o[illegible] nı doldurmuşlardı. O zaman M[illegible] Nezareti, Mahmut Nedim Paşa[illegible] besi ittisalindeki binada idi. [illegible] Efendinin büyük bir odası vardı[illegible] sası tam kapının karşısında idi.

Menas Efendi kapıdan gi[illegible] mez Münif Paşa ayağa kalktı, bir iki adım yürüyerek kalem arkadaşını elinden tutup yanına oturttu ve hazıruna dönerek:

"— Antuan Menas Efendi benim kalem arkadaşımdır, Hariciye Tercüme odasında beraber bulunduk. Menas Efendi ulâ sanisinde kaldı. Ben vezir oldum, çektiği dilinin belâsıdır.,, dedi.

Menas Efendi, derhal cevap verdi:

"— Evet, doğrudur. Dilimin belâsını yalnız ben çekiyorum. Fakat efendilerimizin sükûnetinin belâsını otuz altı milyon halk çekiyor.,,

Abdurrahman Âdil EREN

GÖRDÜĞÜM ŞEYLER

Çöp Sepeti

Tünelden çıktık. Bir gazete satın almıştı. Gazetesini okuyor ve gazetenin kenarındaki zımbalı parçayı da yırtıyordu.

Biz tramvay bekleme yerine gelinceye kadar; bu kâğıtlar tamamiyle yırtıldı. O bu kâğıt parçalarını avucunda buruşturmaya başladı.

Ben ufaltıp yere atacak zannediyordum. Fakat öyle yapmadı..

Bir müddet gazetesini okuyarak onu avucunda tuttu. Sonra bir şey aranır gibi etrafına bakındı.

Aradığını herhalde bulmuş olacak ki, birden yanımdan ayrıldı, Tünele doğru yürümeye başladı. Gazetesini okumakta da devam ediyordu.

Nereye gidiyor? diye ben de merak edip baktım ve gördüm.

Orada Tünelin yanında bir direğe çöp sepeti asılmıştı. Elindeki kâğıtları sokağa atmak istemiyen arkadaşım bu sepete doğru gidiyordu.

Ve büyük bir ciddiyetle çöp sepetinin yanına gitti. Hep gazetesini okuyarak elindeki kâğıt parçalarını sepete attı ve döndü.

Fakat o tam arkasını döner dönmez bir kahkaha işittik.

Yaşlı bir adamcağız direğin yanında gülüp duruyordu.

Arkadaşım da hiddetle arkasını döndü ve kendisile eğlenen adamı azarlamak istedi.

Fakat arkasını dönünce o da ihtiyarın kahkahalarına iştirak etti.

Çünkü elindeki kâğıdı büyük bir ehemmiyetle içine attığı çöp sepetinin altı yoktu. Ve buruşmuş kâğıtlar kaldırımın üstünde duruyordu.

Suat DERVIŞ

SPOR

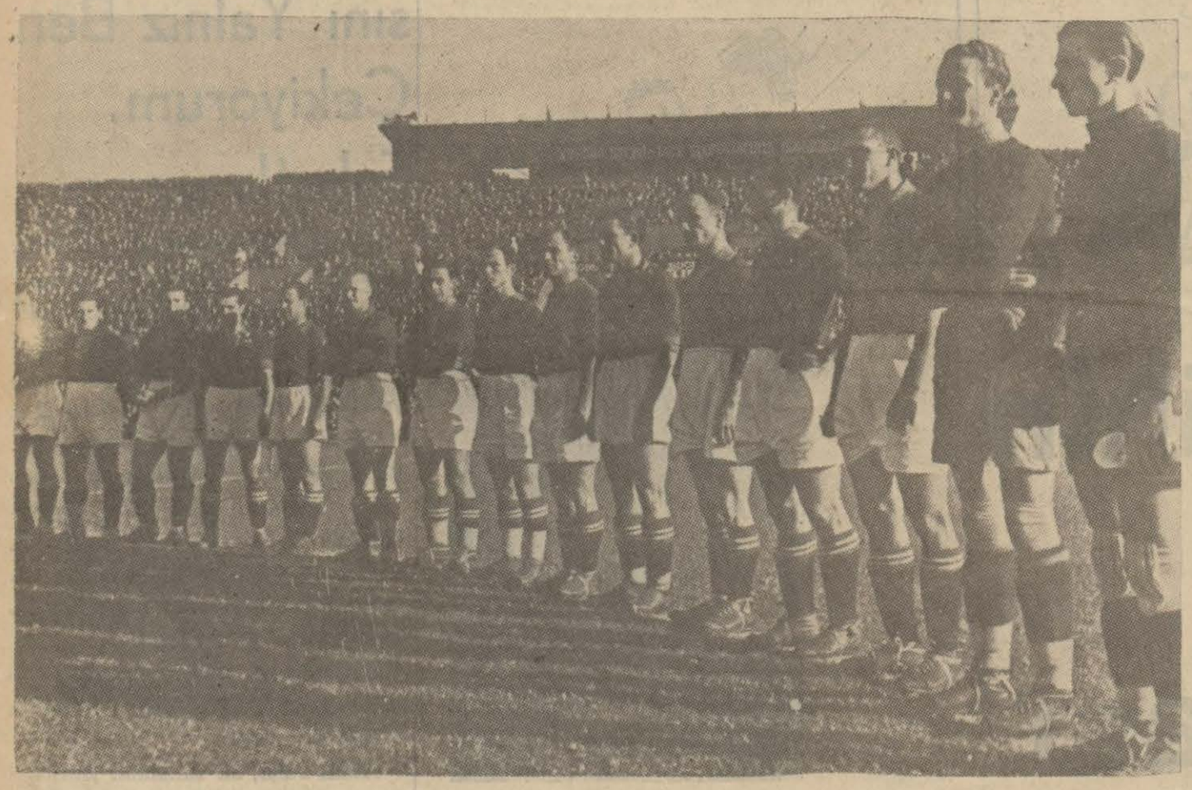

Halkevi takımı Rusyada Dinamo takımiyle karşılaşmak için sahaya çıktığı sırada

Leningrat Güreşlerinde Sovyet Güreşçilerini Nasıl Yendik ?

Ağır Siklette Necmi, Kurduğu Köprüyü Tutturamamak Yüzünden Ağır ve Acı Bir Mağlûbiyete Uğradı

Leningrat, 25 Eylûl (Muhabirimizden mektup) — Bu gece burada etnografya müzesinin büyük salonunda Türk ve Sovyet güreşçileri bir defa daha karşılaştılar. Telgrafla kısa bir hulâsasını verdiğim bu güreşlerin şimdi de mektupla tafsilâtını veriyorum.

Kenan - Gevalaviç

56 kilo — İlk dakikalar deneme ile geçiyor. Kenan ikinci dakikada güzel bir kafa kol kaptı ise de tuş minder dışında oldu. Kenan hâkim güreşiyor. Beşinci dakikada hasmını çok mükemmel bir salto ile köprüye getirdi ise de köprüsü kuvvetli olan Sovyet bu ilk tehlikeyi bir perende ile savuşturdu. Müsabaka ayakta devam ediyor. Sovyetin hamleleri daha fazla oluyor. Kenanın müsait bir fırsat kolladığı pek belli... İlk on dakikayı Kenan galip vaziyette bitirdi.

Kenanın isteğile müsabaka ayakta devam ediyor, Sovyet güreşçi mütemadiyen dışarı kaçıyor. Fakat neticede Kenan sayı hesabile galip ilân edildi.

61 kilo: Ankaralı Ahmet - Tarasof

Tarasof çok kuvvetli bir genç. Müsabakaya büyük bir sür'at ve kuvvetli hamlelerle başlandı. Ahmet bir kafa kol kapmaya teşebbüs ederken hasmı çok atik davrandı ve Ahmedin belinden yakalıyarak altma aldı. Tarasof burgu tatbik etmek istiyorsa da Ahmet mâni oluyor. Nihayet Ahmet büyük bir kuvvet sarfettikten sonra alttan kurtularak ayağa kalktı. Tarasof teknik çalışarak Ahmedi müşkül vaziyetlere sokuyor. Bir defasında Ahmedi saltoya alarak her ikisi birlikte minder dışına yuvarlandılar. Tarasofun daha fazla çalışmasına rağmen ilk devre beraberlikle neticelendi.

Kur'ada Ahmet alta düştü. Tarasof burgu takmak istiyor, fakat muvaffak olamıyor. İkinci üç dakikada Ahmet üste geçti. Hasmını belinden kündeye getirmeğe uğrasıyor ,fakat Sovyet güreşçi netice hakkı olan galibiyeti sayı hesabile kazanıyor.

66 kilo: Sadık - Kostantinof

Sadık uzun boylu ve mütenasip vücutlu hasmın yanında bir çocuk gibi kalıyor. İlk dakika ayakta ve birbirini denemekle geçen müsabaka Sovyet güreşçisinin Sadığa tatbik etmek istediği kafa kol oyunile hararetlendi. Sadık güzel bir perende ile bu tehlikeyi atlatarak hasmını altına aldı. Şimdi üstte olan Sadık hasmını belinden yakalıyarak köprüye getirmeğe uğraşıyor. Ve bu oyunda iki defa muvaffak olarak puvan kazandı. Sadık aslanlar gibi güreşerek hasmını müthiş hırpalıyor ve bu uğraşma ile Sadık galip geliyor.

72 kilo: Ankaralı Hüseyin - Nükkeri

İkisi de birbirini kollayarak, temkinli bir güreş yapıyorlar. Hüseyin dakikalar ilerledikçe daha iyi güreşerek rakibini yoruyor. Beşinci dakikada hasmını taktığı salto ile altına aldı ise de Nükkeri mukabil bir oyunla bu tehlikeden kurtuldu. Şimdi Hüseyin köprüde. Müsabaka çok zevkli devam ediyor. Her iki güreşçinin birbirlerine tatbik ettikleri oyunlar halk tarafından çılgınca alkışlanıyor. İlk devre neticesinde müsabıklar berabere ilân edildi.

Çekilen kur'ada Hüseyin alta düştü. Hasmının takmak istediği kılelerden çok kolaylıkla kendini kurtaran Hüseyin Nükkeri'nin puvan almasına müsaade etmiyor. İkinci üç dakikada üstte çalışan Hüseyin bir netice alamadı. Son dört dakika ayakta ve Sovyet güreşçinin müthiş saldırışlarile geçti. Ve yirmi dakikada Nükkeri müttefikan galip ilân edildi.

79 kilo: Mersinli Ahmet - Surikof

Krymetli güreşçimiz ringe mutadı olan sevimli tebessümlerile çıktı. Müsabaka başlamasile Ahmedin aslanlar gibi güreştiğini, hasmını havaya kaldırdığını ve yerden yere vurduğunu görüyoruz. Hasmını böyle yerden yere vurduğuna bakarak sakın Sovyetin hafif bir güreşçi olduğu hatırınıza gelmesin. Bilâkis çok mütenasip vücutlu ve kolları fazla bir kuvvete malik. Ahmet ilkönce çektiği supleksle Sovyet güreşçiyi havaya kaldırarak başmın üstüne dikti. Fakat hasmı bundan kurtuldu. Arkasından bir daha bir daha derken Sovyetin künde ile havaya kalktığını ve şimşek gibi seri bir hareketle sırtüstü yere serildiğini gördük. Aslan güreşçimizin bu galibiyeti alması için 3 dakika 8 saniye gibi kısa bir zaman kifayet etmişti. Mersinlinin bu galibiyeti binlerce kişi tarafından çılgınca alkışlandı.

87 kilo: Büyük Mustafa - Stepanof

Müsabakanın ilk dakikaları her iki güreşçinin birbirini kollamasile geçti. Mustafa gene o meşhur çaprazını almak için fırsat kolluyor. Hasmı müthiş kuvvetli bir genç. Mustafanın el enselerine dehşetli mukavemet ediyor. Nihayet yedinci dakikada bu meşhur oyununu tatbik ederek hasmını alta aldı ise de Sovyet hayret edilecek bir kuvvet sarfederek şimdiye kadar yüzlerce meşhur pehlivanın dayanamadığı bu oyunda sırtını yere gelmekten kurtardı.

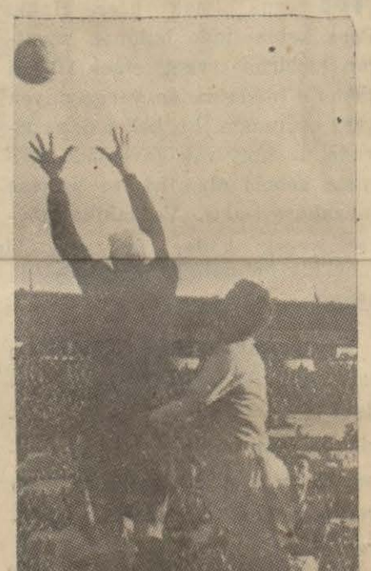

Dinamo maçında kalecimiz Cihadın enfes bir kurtarışı

İlk on dakikayı Mustafa galip vaziyette bitirdi. İkinci on dakika Mustafanm arzusile ayakta devam ediyor. Sovyet güreşçi fazla kuvveti sayesinde Mustafaya mukavemet ettikten başka sırasında oyunlar da tatbik etmeğe çalışıyor. Müsabaka bir an müthiş sert olmağa başladı. İki hergül birbirini sıkıştırmağa ve minder dışına atmağa başladı. Bu dakikalar beraberedir. Son dakikalarda Sovyet kesilmeğe ve Mustafa bilâkis canlı hücumlara başladı. Ve yirmi dakikada Mustafa müttefikan galip ilân edildi.

Ağır siklet: Ankaralı Necmi - Ivanof

Necmi Moskovada Gonca'ya olan mağlûbiyetinin acısını çıkarmak için müsabakaya müthiş saldırışlarla başladı. Necminin mütenasip vücudü yanında tostoparlak kalan Sovyet bu ataklardan şaşkına dönmüş bir vaziyette bocalıyor. Ve mütemadiyen minder dışına kaçıyor. Maamafih her iki güreşçi de birbirine oyun tatbik edemedikleri için ilk devre beraberlikle neticelendi.

Çekilen kur'ada Necmi üstte güreşiyor. Ve Sovyet güreşçiye tek kıle takmağa çabalıyor. Sovyet bu müşkül vaziyetlerden kurtulmak için ümidin fevkinde efor sarfediyor. Güreş tam on ikinci dakikada ve Necminin hakimiyeti altında devam ederken birdenbire alttan kolunu kaptıran güreşçimiz bu tehlikeyi atlatmak için köprü kurmak istedi ve köprüsünü tutturamadığı için sırtı yere geldi. Galip iken mağlûp düşen Necminin bu sıklette daha çalışması icap eder.

İkinci müsabakalarını da 3 - 4 galibiyetlerile bitiren güreşçilerimizi tebrik etmek bir vazifedir.

Şazi TEZCAN

Almanlar Çekleri Yendiler

10,000 Alman Seyirci Futbolcülerle Beraberdi

40,000 seyirci önünde Pragda oynanan Alman - Çek millî maçını Almanlar 2 - 1 kazandılar.

Bu mühim maçta Çekler oyunun 26 ncı dakikasında bir gol yapmışlardı. Birinci devre Çekler lehine 1 - 0 bittiği halde Almanlar ikinci devrenin on ikinci dakikasında beraberlik ve maçın bitmesine dokuz dakika kala da galibiyet gollerini atmaya muvaffak olmuşlardır.

Bu maç münasebetiyle Avrupa gazeteleri şu malûmatı vermektedir:

Alman takımiyle beraber Prag şehrine kadar seyahat eden Almanların adedi 10.000 kadardı. Bu da Alman milletinin futbole karşı alâkasını ispat eden bir haldir. Halk o kadar muktesit olduğu halde bu seyahate severek iştirak etmiştir. Maçtan evvel sahanın üstünde uçan bir tayyareden Alman takımına bir çelenk atılmıştır. 120 kişilik bir askerî bando her iki milletin marşlarını çalmıştır.

Alman takımiyle beraber seyahat edenlerden ekserisi millî takımların galibiyetini beklemiyorlardı. Çünkü takım, en umulduğu ve en iyi hazırlandığı bir sırada (Olimpiyat futbol turnovasında) Norveçlere mağlûp olmuştu. Ondan sonra da Polonya millî takımiyle berabere kalmıştı. O Polonya ki, beynelmilel şöhreti pek fazla değildi.

Almanlar fevkalâde bir gayretle ve olanca sür'atlariyle oynamak sayesinde galip gelmişlerdir. Çekler ise birçok fırsatları malûm olan ağırlıkları yüzünden kaçırmışlardır.

Alman takımının bu galebesi Alman futbolünün kredisini biraz yükseltmiştir.

Alman takımı oyundan sonra otellerine avdet ettikleri vakit Hitler ve Alman sporunun baş idarecisi Fon [illegible] graflarını almışlardır.

Yunan Atletlerine Hediyeler

Atina, 2 (Hususî) — Yunanistan postaları tasarruf sandığı idaresi kendi memurlarından olan sporculara, atletlere Balkan umum Yunan oyunlarının hatırası olmak üzere birer gümüş kumbara hediye etmeye karar vermiştir.

Geçen pazar günkü Balkan oyunlarında yüksek atlamada birinciliği kazanan Pantazise cumartesi günü stadyomda kralın eliyle bu kumbara verilecektir. Pantazis posta idaresinde memurdur.

Rusyada

Güreş ve Eskrimde Yine Kazandık

Kiyef, 2 (Tan muhabirinden) — Dün gece buradaki büyük sirkte yaptığımız eskrim müsabakalarında Sovyet eskirimcilerini üçe karşı on üç ile parlak bir surette yendik. Güreşlerde de Küçük Hüseyin, Nuri, Mersinli Ahmet sayı hesabiyle kazandılar. Netice 3 - 2 bizim lehimizdedir.

İzmitte Bisiklet Yarışları

İzmit, (Hususî muhabirimizden) — Akyeşil spor bisikletçileri arasında 18 kilometroluk bir koşu yapılmıştır. Yarışa 6 sporcu iştirak etmiş, Vahdet 38 dakika bir saniye de birinci, Mahmut beş saniye farkla ikinci, Kadri bir dakika farkla üçüncü gelmişlerdir.

Henüz Rusyada bulunan Akyeşilli Bisikletçi Orhan, gelince klübünün bisikletçilerini yetiştirmiye çalışacaktır.

Yugoslav hikâyesi

KOMŞU

Yazan: Antun Gustav Matos — **Çeviren: İbrahim Hoyi**

II

Babasının elini öpüp, Allahısmarladık dediği anı bir daha görür gibi oldu; sıcaklığını daha hâlâ yanaklarında hissettiği, sanki erimiş demir gibi fışkıran gözyaşları arasında ihtiyar Albay ona:

Pero, oğlum demişti, askerlikte muvaffak olamadın. Bari doğruluktan ayrılma... İşçi, ol, amele ol. Ecdadın gibi daima namuslu kal. İşte şurada bir rüvelver var. İşine yarar. Bana yahut kendine bir leke sürdüğün zaman, bizzat kullanırsın.. Hiç şüphe yok ki, utana utana yaşamak tansa şerefle ölmek daha hayırlıdır...

Tkalak, çıfıt çarşısını andıran bavulunu karıştırdı. Bir resim buldu. Bu fotoğraf oldukça donuk, solmuş olmasına rağmen saçları kırlaşmış, çocuk yapılı, soluk, kara gözlü, dudaklarında kederli ve ebedî bir tebessüm çevrelenmiş. Gönül çekici bir kadını akislendiriyordu. Ve işte şurada oturan, bu yabancı, adam da iki yıllık bir sefahat âleminden sonra, bu sevgili, azizlendirilmiş cansız sembolü dudaklarına götürdü, ve hıçkıra hıçkıra ağlıyarak öptü öptü.. Tanrının ebediyetine göçmüş olan annesinin silik gölgesile avundu. Elbiselerini çıkarmadan minderde kıvrılarak uyudu, kaldı.

Birden uyandı. Pencereye vuruluyordu. Korku nedir bilmiyen Tkalak rüya görüyorum sandı. Pencereye, bir, bir daha bir daha... Uç kere vuruldu. Ayağa kalktı. Pencereye yaklaşınca, yukarı kattan sicimle sarkıtılan bir anahtarın sallandığını gördü. Anahtarın yanında ufak bir kalb biçiminde bir pasta sarkıyordu. Gece yarısı olmak üzere idi. Her yerde hüküm süren sessizliği ara sıra geçen bir otomobilin vızıltısı ve uzakta, mandoline uyan İtalyan işçilerinin şarkıları yüzüyordu.

— Fransa hudutlarının dışında bir panayıra gitmiştik. Yalnız olduğunuzu, kaldığınızı hatırlıyarak, size şu hediyeyi getirdim. Ben de buralı değilim [illegible], ve sizin de o boş, kederle odalarınızın karanlığında yapayalnız kalarak mes'ut olmadığınıza inanan bir Fransız kadınıyım.

Tkalak, teşekkür ederim, teşekkür ederim... Diyerek, daha hâlâ rüyasında gördüklerinin tesiri altında yarı uykulu, yarı uyanık bir halde, kendisine verilen hediyeyi çözmeye çalışıyordu. Sesi, zaptedilmiş hıçkırıklarla titriyordu. Arkaya doğru pencereden sarkarak, hediyesini çözmeye çalıştığı sırada on dördüncü gününe ulaşmış ayın, yumuşak ve ılık ışıkları altında bir başkalaşmış, değişmiş olan kadına baktı.

— Oh.. Ne güzelsiniz, sevimli komşum... Bana nasıl bir hediye getirmiş olduğunuzu ve bu pasta ile nasıl bir saadet içinde yüzdüğümü kabil değil bilemezsiniz.. Oyle sanıyorum ki, bu hediyeyi bana getirirken iyice düşündünüz.. Zira bu, kurumuş kalbi elimde tutarken, kalbinizle ruhunuzun bir parçasını tutuyormuşum gibi geliyor bana...

— Hızlı konuşmayınız.. Komşular duyacak..

— Korkmayınız, aşağıdaki kiracılar daima seyahattedirler.

Birden Tkalak, pencerenin eşiğine sıçradı. Ve tecrübeli ellerile pencerenin dış pervazını yakaladı. Ve sanki bir uçurumun başında duruyormuş gibi, bütün ağırlığile sırtüstü karanlıkta asılı kaldı,

— Allahım, Allahım. Ne yapıyorsunuz, deli misiniz?.. Şu, çürük tahta bir koparsa, yalnız, enseniz kırılacak.. Bir kardeş, bir oğul, bir Allah gibi yapmayınız, rica ederim.. Odanıza giriniz.. Acıyınız!...,

Birden kadın ağlamaya başladı. Tkalak'ın elleri gevşeyince, düşecekmiş gibi oldu. Delikanlı alnında göz yaşına benziyen sıcak bir yaşlık hissetti.

— Benim sevgili, güzel, merhametli komşum.. Sizi üzmekten, korkmasam, çekinmeseydim, şu dakikada sanki havuza dalarmış gibi, bu karanlığın içine kendimi bırakırdım. Zira, senin o ferah verici güzel dünyandan alnıma bir çığdem düştü güzelim...

Kadın sevgiden ve korkudan gayet güç işitilebilen bir sesle yalvarmıya başladı:

— Acıyınız, acıyınız. Hem bana, hem kendinize acıyınız kaçık adam.. Eğer odanıza girer de, aklınızı başınıza toplarsanız. Ne isterseniz, anladınız mı, ama ne isterseniz yapacağım..

Pencerenin pervazı çatırdayarak kırılınca, kadın, zorla bastırılmış bir çığlık kopardı. Delikanlı ise, neşeli ve bol bir kahkaha savurarak kuvvetli bir sıçrayışla odasına atladı.

— Şu dakikaya kadar, sizinle karanlık arasında, yaşama ile ölüm arasında yani boşlukta asılı duruyordum. Şimdi ise saadet ve hayat, sizin o ay ışığı vurmuş pencerenizden bana bakıyor benim güzeller güzeli komşum..

Eskiden olduğu gibi, delikanlı, pervaza dayanarak gölgesi ay ışığı ile biribirine sarmaş dolaş olmuş ve âdeta yıldızlarla bezeli, çevrili genç kadına bakıyordu. Genç kadın da sessizce bu yeni, her gün rastladıkları na benzemiyen adamı süzüyordu.

Uzun bir müddet sessizce ve yalnız gözlerile konuştular. Nihayet kadın söze başladı:

— Ben sizden hoşlanıyorum.. Dedi.. Çünkü sözümü tuttunuz. Ayni zamanda, vâdimi hatırlatarak benden bir şey istemiyorsunuz.. Geceniz hayrolsun. Bu dakikalardan istifade etmek lâzım... Geceniz hayrolsun ve teşekkürlerim komşum...

— Bir parça daha durunuz.. Ve hiç olmazsa isminizi söyleyiniz bana!. .

— Göbek adım Valentinadır.

— Hoş bir isim... Eğer yanılmıyorsam, vaktile bir güzel bir prensese de Valentina derlerdi.

— Evet, Milânolu meşhur Valentina... Peki sizin isminiz ne?

— Peter.. Kaba Peter...

— Geceniz hayrolsun, sevgili Mösyö Peter. Ve aurevar, tekrar görüşmek üzere... Nereed ise kocam gelir..

— Kim?

— Kocam...

— Ne??.. Geceniz hayrolsun!...

Kocası mı?. İşte bunu asla düşünememiş, akıl ve hayaline bile getirmemişti. Alnını soğuk bir ter kapladı, birden... Duramadı. Sokağa fırladı. Ve şafak sökünceye kadar, ışıl dayan yeşilimtırak ateş böceklerini andıran parlak yıldızlarla dolu ve ay ışığile şıkır şıkır yıkanan sessizlikte kayıkla gezdi.

Tam yatmak üzere idi ki, pencereye vuruldu. Ve tıpkı şafağa benziyen sarışın, sevimli komşusu, kızararak, pembemsi tenile, dantel sabahlığı içinde bin kat daha güzelleşmiş bir halde göründü. İlâhi mavi gözleri uykudan mahmur mahmur idi. Kıpkırmızı, ve şehvetli, kalın dudaklarına küçücük parmağını götürmüş delikanlıya sus!.. Diyordu sanki..

Tkalak, yorgun ve yüzü solgun bir eda ile:

— Bu gece hiç rahat etmedim. diye fısıldadı.

— Korkma!.. Seni anlıyorum. Korkma Peter.. Ben yalnız ve yalnız seninim...

Güneşin ilk şualarile aydınlanan çiçekli ve sessiz pencereye iştiyakla kollarını uzatan delikanlı, orada, sevgilisinin nefesile titriyen bir çiçekten başka bir şey bulamadı.

İçerden (r) ları (g) gibi söyliyen bir erkeğin kaba sesi geliyordu.

Bu, böyle iki hafta sürdü.

Bir gün, Valentina, Tkalak'ın, nereye gittiğini bildirmeden, hiç bir iz bırakmadan ortalıktan kaybolduğunu anlayınca şaşırdı. Keder ve üzüntüden hastalandı. Yağmurlu bir akşam, kocası gayet garip ve insanı şaşırtan bir tavırla, çok mühim bir misafirini beklediğini ve gelince de yalnız kalmaları icap ettiğini söyledi. Kadını, yine kimbilir nedir, muhakkak yorucu bir ticaret işi, üzücü senet, kunturat imzalama meselesidir.. Diye düşündü, kendi kendine. Ve tam sofradalarken, Peterin pek iyi tanıdığı ayak seslerini duyunca âdeta bayılacak gibi oldu. Bütün ısrarlarına, sorgularına rağmen, kocası bu beklenmiyen, ümit edilmiyen ziyaretin sebebini söylememekte ısrar etti.

(Arkası var)

ARABİSTAN ÇÖLLERİNDE BİR SEYAHAT TABLOSU

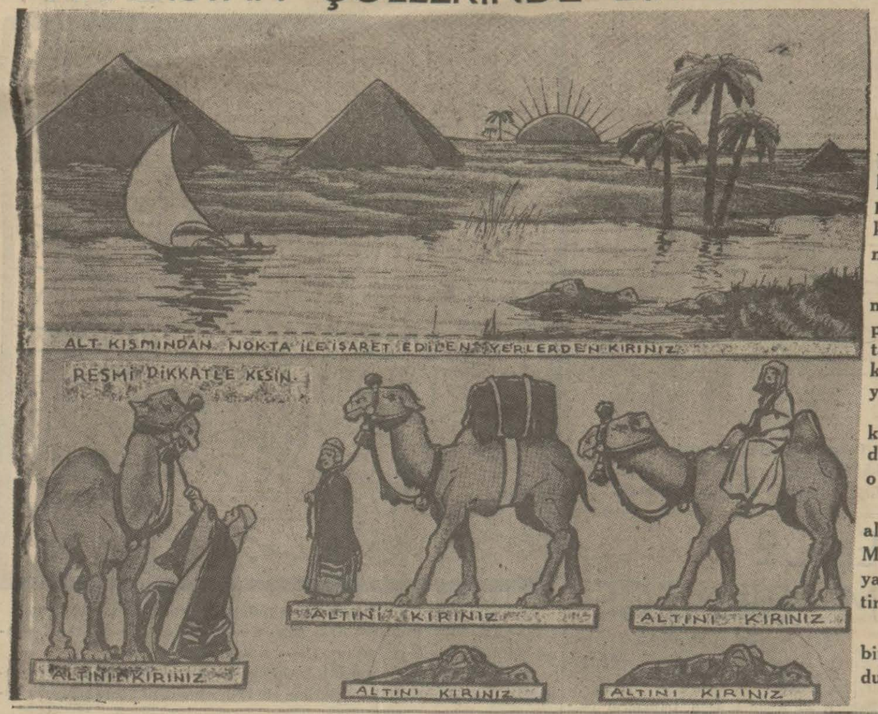

BU TABLOYU YAPINIZ

Şimdi biz kışa giriyoruz. Halbuki Arap çöllerinde hâlâ müthiş sıcak vardır. Bu modeli yapıp masanızın üzerine korsanız kış günlerinde yaz sahnesi görmüş olursunuz.

Yapacağınız şey şudur: Resmi olduğu gibi bir kartona yapıştırınız. Zamk kururken, bir tarafına büyük resim boyunda kart kesip onu çöl rengine boyayınız.

Sonra büyük resmi alınız, alt kısımda noktaları bir çakı ile deliniz sonra noktalar boyunca o kısmı kırınız.

Sonra develeri de birer birer alıp kesiniz ve altından kırınız. Masa üzerine bir kum zemini yapınız ve onları üzerine yerleştiriniz.

Karşıdan baktığınız zaman bir çöl sahnesi karşısında bulunduğunuzu göreceksiniz.

Geçen Bilmecemizi Doğru Halledenler

Kazanan Okuyucularımız Hediyelerini Pazartesi, Perşembe Günleri Öğleden Sonra İdarehanemizden Alabilirler. Taşra Okuyucularımızın Hediyeleri Adreslerine Gönderilecektir

MÜCESSEM HENDESE ŞEKİLLERİ KOLLEKSİYONUNU KAZANAN

Kumkapı orta mektebi talebesinden 59 numaralı Necdet.

BİRER OYUNCAK KAZANANLAR

Konya, Tarla mahallesi 11 No. da inayet vasıtasile Kadriye Uygur, Eyüpte Camiikebir mahallesi 3 numarada Feyyaz Aziz, Elâzizde P. 2.5 Yüzbaşı İbrahim Hakkı oğlu Münir Özenç, Malkarada gazete bayii Haşim, Sultanahmet Uçler Asmalı sokak No. 7 Sıtkı Elçin.

BİRER DOLMA KALEM KAZANANLAR

İstanbul Göztepe istasiyon caddesi No. 64 de Behiye, Konya Askeri Ortamektep Hesap Memurunun oğlu Hikmet, İstanbul Erkek Lisesi No. 111 Ahmet Berker, İstanbul İkinci Mektep Şerife Yalçın, Konya Tarla mahallesi No. 12 de Kadriye oğlu Adnan Uygur,

BİRER KİTAP KAZANANLAR

Kayseride Talas Yukarı mahallede Atatürk caddesi No. 10 Süleyman oğlu Mustafa Saydam, Gaziantep adliye dairesi yanında Doğruluk yazıhanesinde Ö. R. Yeşilova oğlu Ahmet Yeşilova, Yalvaç malmüdürü oğlu N. Öner, Adana posta kutusu No. 36 V. Füruzan, Ayvalık gümrük caddesinde tatlıcı Ali oğlu Recai, İstanbul ithalât gümrüğü mümeyyizi Enver kızı Oya, Elâzizde piyade a - layı 2 inci bölük kumandanı oğlu Selâmi, Beyoğlu Sen Jorj mektebi talebesinden İzi Moskoviç, Afyon tapu direktörü oğlu Necdet, Tunçeli defterdarı Halil Serim oğlu Orhan Serim, Düzcede sıtma mücadele memurunun oğlu Rüştü, Karagümrük te polis Ramazan oğlu Naci, Çatalca tüm ambar hesap memuru Sabri kardeşi Turgut, Edirnekapıda Atikalipaşa 20 inci ilkmektebinden 164 Nüzhet Türkân.

BİRER KART KAZANANLAR

Yalvaç Ortamektebi üçüncü sınıf talebesinden 131 İlhan Dilmaç, A - danada İsmail Hakkı mağazasında Emine Kozacı oğlu, Akhisar Reşatbey mahallesinde birinci nakliye sokak No. 40 ta Mehmet, Ankarada Hamamönü İmaret mahallesi Sarıkadıoğlu sokağı No. 15 Nedret, İstanbul ikinci okul A/3 Süheylâ Elçin, Elâzizde Taşmağaza sokağı No. 42 de F. Şedil, Yalvaç orta okul talebesinden No. 31 Mustafa İhsan, Sirkeci Ankara caddesi Ilkbahar ber ber salonu No. 177 Jak, Arnavutköy birinci cadde No. 90 Şake, Göztepe Çiftehavuzlar Yeşilbahar sokak No. 1 Ishak Paşa evinde Mehmet Celâl Bilgin, Ankarada Ulucanlarda No. 133 Nezahet, Balıkesirde Eğin pazarında uncu Ali Kır oğlu Faruk.

Yazısız Hikâye

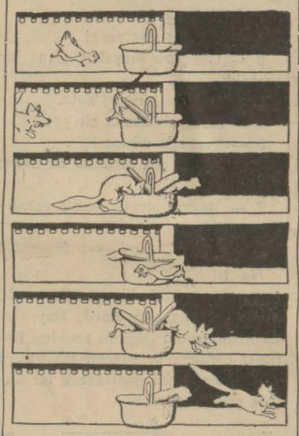

Tavuğun fendi köpeği yendi

KÜÇÜK ŞEYLER

Bir sineğin kanat adaleleri tesbit edilirse kuşun kanatlarının adalelerinden kuvvetlidir. Siz bir sineğin yorulduğunu hiç gördünüz mü?

•

Bir delikanlı bütün gün sarfettiği enerjiyi bir araya toplıyabilse altı bin tonluk bir hacmi o kuvvetle 30 santimetre kaldırabilir.

•

Iranda hâlâ eski sükût kulelerinin bakiyeleri vardır. Eskiden Iranlılar ölülerini gömmezlerdi. Bu kulelere bırakırlar ve kartallar gelip barçalarlardı. Ölüleri gömerlerse toprak kirlenirmiş.

•

Nevyorkta yüzden fazla dil konuşuluyor.

Kabahat Kimde?

Baba — Sen gittikçe daha haylaz laşıyorsun. Geçen sene hiç olmazsa senden sonra sınıfta bir kişi daha vardı.

Çocuk — Kabahat benim değil, baba. Bu sene o çocuk hasta mektebe gelmiyor.

TANın ÇOCUK

No: 1 Mecmuası

Amcanın Köşesi

Cici Yavrularım

Görüyorsunuz ya... Amcanız sizin için daha neler yapmıyacak ki! Sizlerin benden yana gösterdiğiniz sevgiye karşılık olarak ben de her hafta cumartesi günleri Tan gazetesile beraber bir çocuk nüshası çıkaracağım. Yani eve Tan gazetesi girdi mi beraber bir de çocuk nüshası giriyor demektir.

Bu nüshada her aradığınızı bulacaksınız. Evvelâ çok meraklı bir macera romanı... Sonra o canım Miki! Hem bunlar hep renkli olacak. Hele hikâyesini bayıla bayıla okuyacaksınız. Bol ve zengin mükâfatlı bilmeceleri sizi meşgul edip düşünmeye alıştıracak... Faydalı bilgileri size yeni yeni ufuklar açacak!

Mini mini okuyucularım,

Beni can kulağile dinleyiniz. Bu gazete sizin için çıkıyor yavrularım. Sizin için demek sizinle meşgul olmak ve sizi meşgul etmek için demektir. Eğer gazete hakkında bir isteğiniz varsa hemen bana yazınız emi! Ben de kime lâzımsa baş vurup isteğinizi yerine getirmeye çalışırım.

Kulağınızda küpe olsun: Bu sütunlar hepinize açıktır. Asıl adınızla yahut takma bir adla bildiğiniz güzel bir fıkrayı yahut bir bilmeceyi bastırmak isterseniz hemen bana yazınız... Mümkünse ben onu gazeteye koyarım. Siz de, bu gazeteyi okuyan tanımadığınız nice kardeşlerinizle birlikte kendi yazınızı doya doya okursunuz.

Benim şekerden tatlı çocuklarım.

Görüyorsunuz ya, gazete tamamen sizin malınız olmıya, sizin emeğinizle meydana gelmeye çalışıyor. Bu hususta daha birçok düşüncelerimiz var ama onları size gelecek sefer anlatacağım. Yapacak işlerimiz çok... Onun için acele etmeye gelmez..

Şimdi bu nüshayı gözden geçirin... Neresini beğendiniz, neresini beğenmediniz, daha neler olsun istersiniz... Bana hemen bildirin.

Hepinizin ayrı ayrı gözlerinizden öperim benim şekerden tatlı çocuklarım.

AMCA

Masal

DEV ile DERVİŞ

Vaktile yaşlı bir derviş vardı. Derviş küçük tarlasını sürer, eker, mahsulünü alır, bir kısmını kendi zahiresi olarak saklar, kalanı satar, kıt kanaat geçinirdi.

Bir yıl havalar fena gitti; talihi yardım etmedi; mahsul iyi olmadı. Derviş te yaşamak için çok güçlük ve sıkıntı çekti. Bu halin ertesi yıl da tekrarlamasından korktu; adak adadı: "Eğer, dedi, gelecek yıl mahsul iyi yetişirse köye bir mektep yaparım.,,

Tesadüf bu ya... O yıl bol bol mahsul aldı. Artık vâdini yerine getirmek gerekti ama... Fıkara derviş ne yapsın?

Dervişin tarlası güzel Torosların eteklerinde idi. Tarlaya yakın kocaman bir çınar vardı. Çınarın dibinde, iki kayanın arasından buz gibi bir su akardı. Derviş burada çalıdan çırpıdan, derma çatma bir kulübede otururdu. Kulübede bir ağaç kütüğünü iskemle yerine kullanır, bir yaprak yığınının üstünde yatardı. Kendini her şeyden mahrum eder, cennete girmek ümidile vira tesbih çeker dua ederdi.

Dervişin şöhreti büyüktü. Sürüler le dağa çıkan çobanlar onu kaç kere dua ve niyaz ederken görmüşler, köyde herkese anlatmışlardı. Dervişin hikâyesi ağızdan ağıza büyüye büyüye inanılmıyacak derecelere varmıştı. Geceleri kulübesine nur indiğini bile söyliyenler vardı. Bu yüzden civar köylülerin okusun, hayır duası etsin diye çocuklarını katırlarına yükleyip getirdikleri bile olurdu. O vakitler halk daha böyle şeylere inanırdı. Bu hizmetine mukabil de dervişe kimi tavuk, kimi kuzu kimi bir torba zahire hediye ederdi.

Derviş ise kanaate alışıktı. O, bir avuç buğdayı iki taşın arasında yarı buçuk ezer, kulübesinin yanındaki pınarın suyile yoğurur, ekmek yapar, karnını doyururdu.

Fakat Derviş te insan değil mi? Gittikçe yaşı ilerliyor, kocalıyordu. Toprağa kazmayı vururken elinin titriyeceği zamanı düşünüyor, kederleniyordu. Ya hasta olsa ona kim bakacaktı? Yiyeceğini kim hazırlıyacaktı.? Bunları düşündükçe korkuyor, cesareti kırılıyordu.

Adağını da böyle bezgin bir günün de adamıştı. Şimdi sözünün eri olmak gerekti.. Ne yapmalıydı?

Kendi kendine "bir taş parçasını güçlükle taşıyan benim gibi aksakallı bir ihtiyar, derdi, bir mektebi nasıl yapar?.,,

Düşündükçe aklına durgunluk geleceğini anlıyan derviş, kendini kulübesinden dışarı attı ve başı boş, nereye gittiğini bilmeden dağlara taşlara tırmanmaya başladı.

Hem dağa çıkar, hem de dişleri arasından mırıldanırdı: "Haydi, derdi, ben kendim yapmayım da adam tutup yaptırayım... Taşını çıkarmak

Derviş, çalıdan çırpıdan bir kulübede otururdu

için taşçı ister, o taşı yontmak için ayrı adam ister, yerine koymak için duvarcı ister, süslemek için nakkaş ister, işter oğlu ister... Viran bir kulübesinden başka malı, mülkü olmıyan benim gibi bir adam bunlara nasıl para yetiştirir. Benim sadaka istiyecek halim bile yok... Bu yaşta köy köy dileneyim derken yarı yolda yorgunluktan yıkılır kalırım... Ne ettim de bu adağı adadım!...,,

Torosun o yanları çok sıcaktır.. Işte sıcağın tesirile baygın düşen derviş te orada bir ağacın gölgesine sığmarak oturdu ve derin derin düşünceye daldı.

Oradan tesadüfen bir dev geçiyordu.

Elbette size şimdi dünyada dev vardır desek inanmazsınız. Fakat eskiden dev vardır diye iddia bile ederlerdi. Yüz arşın boyile, en yüksek binaların üzerine, bizim iskemleye oturduğumuz gibi oturan, avucuna bir inek koysan, karınca geziniyor sanan kocaman bir mahlûk... Masal bu ya?

Dev yalnız değildi. Yanında karısı ile oğlu da vardı. Oğlan birdirbir oynarmış gibi koca ağaçların üstünden atlıyar eğleniyordu. Dev ile karısı gelince ağır adımlarla ilerliyor, yere bastıkça yer gümbür gümbür gümbürdüyordu.

Buna rağmen düşünceye dalmış olmasından mıdır yoksa uyukladığından mıdır nedir derviş bu garip ailenin yanına yaklaştığının farkına bile varmamıştı. Nihayet dev gelip omuzuna dokundu; dokundu ama derviş dibine oturduğu ağacın üzerine devrildiğini zannetti... Sanki kuvvetli ve ağır bir şey omuzuna yıkılmıştı. Onun gözlerini ovuşturup karşısına dikilen devlere baktı; evvelâ korktu sonra onların tatlı dili karşısında cesaret alarak başına geleni bir bir anlattı. Derviş hikâyesini bitirince dev: "derdin bu kadar mı, dedi, korkma... Bana altı ay mühlet ver sana mektep değil kos koca bir üniversite yapayım...,,

Bu sözler dervişi o kadar teselli etmiş sevindirmişti ki, dev konuşurken ağzından taşan dilinin iki çatal olduğunun farkına bile varmamıştı. Sakalını sıvadı, "Allah senden razı olsun dedi, sen hemen işe başla bana vâdettiğin mektebi yap sana gece gündüz dua etmek benim boynumun borcu olsun!,, Bu sözleri işitir işitmez dev bir kahkaha savurdu. Derviş gök gürlüyor sandı. Bu öyle bir gürültü idi ki, sebebini bilmese zavallı derviş yer yerinden oynuyor, kıyamet kopuyor sanacaktı. Gülmesi biter bitmez dev: "ister dua et ister etme diye cevap verdi. Ben karşılık olarak senden başka bir şey isterim. Mektep bitince ya benim kim olduğumu bilirsin, yahut ki, gökten ayı söker oynasın diye oğluma veririm.,,

Derviş acele kabul etti: "istediğin o olsun,, dedi.

Dev de: "O halde yarın işe başlar mektebi tez bitiririm,, diyerek karısını koluna taktı, oğlunu elinden tutu ve uzaklaştı.

(Arkası gelecek sayıda)

Güzel Karikatürler

Habeş sularında motörbotla seyahat

Hayvanları Koruma Cemiyetinin nezaketli bir azası

YANLIŞ RESİM

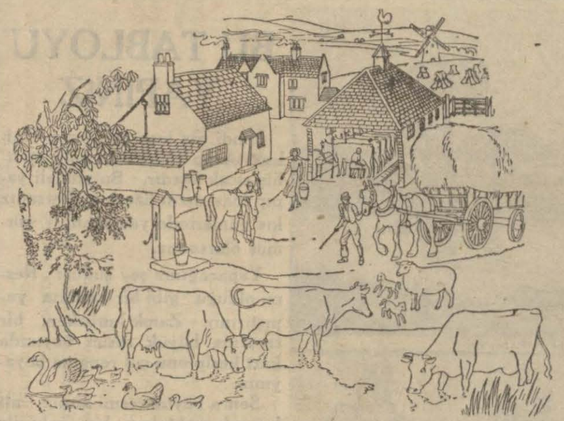

Bu resimde birçok yanlışlar vardır. Onları bulmaya çalışınız. Bulduğunuz noksanları numara sırasile bir kâğıda yazınız ve bunları bize bildiriniz. Yanlışları doğru bulanlardan 50 kişiye muhtelif hediyeler vereceğiz.

HEM EGLENCE HEM BİLMECE

Bu sütunlarda size birkaç eğlenceli bilmece neşrediyoruz. Bu bilmecelerin herbiri için bir puvan verilir. Siz bütün buradaki bilmeceleri halle mecbur değilsiniz. Hangilerini hallet mişseniz, o bilmece için kaç puvan işaret edilmişse o kadar puvan kazanmış olursunuz. Kazandığınız puvanlar 10 u doldurursa mükâfat almak hakkınız olur.

Şimdi elinize kalem alınız ve bu bilmeceleri birer birer halle çalışınız. Hangisini halletmişseniz onun şeklini bir kâğıda yazınız ve yanına numarasını koyunuz. Sonra bunları bize gönderiniz. Hangi bilmeceleri doğru halletmişseniz onların puvanlarını toplıyacağız ve puvan adedine göre size bir hediye göndereceğiz.

10 puvan kazananlara vereceğimiz hediyeler kıymetlidir. Görelim sizi, haydi iş başına

No. 1

Iki arkadaş bahse girişmişlerdi. Biri sekizin yarısının dört ettiğini, öbürü sıfır ettiğini iddia ediyordu. Sıfır ettiğini iddia eden bahsi kazandı. Ne yaptı?

Puvan: 1

No. II

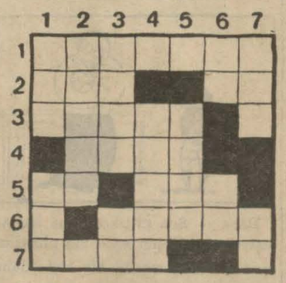

Soldan sağa:
1 — Kendini methetmek
2 — Hayvan ölüsü; edat.
3 — Çoğalma
4 — Ekşimtrak bir yemiş
5 — Hamamdan başka yerde lâzım olmaz
6 — Kışın etlerin, öküzlerin yediği
7 — Habeşistan merkezinin yarısı.

Yukardan aşağı:
1 — Cansız; göz rengi
2 — Gençlere musallat olan bir hastalık
3 — Üzerine birikir; nota.
4 — İzmir civarında bir yer.
5 — Toprağa dikme işi .
6 — Insana çok lüzumlu bir uzuv; nota.
7 — Başına şimşir tarak yakışmaz; sorgu.

Puvan: 2

No. III

Sokakta müthiş bir gürültü vardı. Iki kişi kavga ediyorlardı. Bay, dilsiz hizmetçisini çağırdı, ne olup bittiğini sorunca o, pencereden kavga edenlerden birini göstererek bir kâğıda şunları yazdı:

3 X 100 n L 7

Acaba dilsiz ne demek istiyordu?

Puvan: 3

No. IV

Haftada iki, ayda bir defa olan, yılda hiç olmıyan nedir?

Puvan: 4

Siklet meselesi..

Çocuk — Yeter anne, yeter.., Yoksa seni boks federasyonuna diskalifiye ettiririm. Maç yapmak için ikimiz ayni siklette değiliz ki.

RENKLİ TABLO

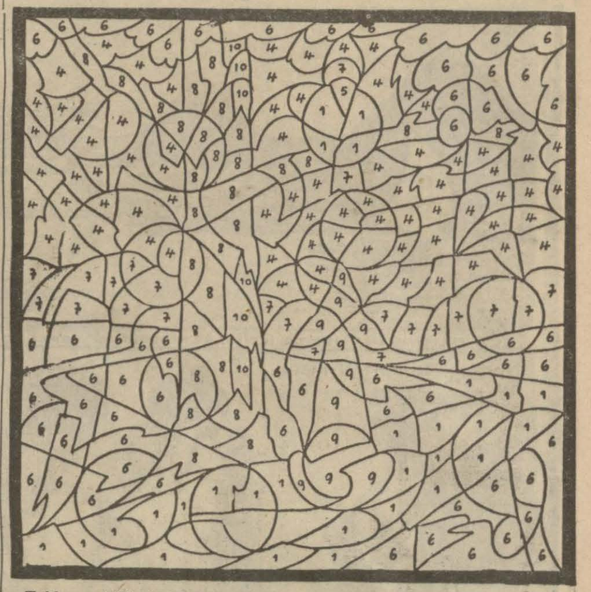

Tablonun bölümlerini numaralarla gösterilen renklere göre boyayınız: 1 — Ak. 4 — Yeşil. 5 — Açık sarı. 6 — Koyu sarı. 7 — Kara. 8 — Açık kırmızı 9 — Koyu kırmızı. 10 — Kahve rengi

Bu tabloyu boyadıktan sonra kesip bir kartona yapıştırınız ve bize gönderiniz. En iyi muvaffak olanlardan elli kişiye muhtelif güzel hediyeler verilecektir.

Faydalı Bilgiler

Sun'î Et

Hani şu her gün yediğimiz eti soframızda görmek için her gün milyonlarca hayvan öldürülüyor. Birisi çıksa da bu et yerine geçecek bir gıda bulsa ve hayvanları ölümden kurtarsa ne iyi olur değil mi?

Işte Doktor Vessen adında bir Alman kimyageri böyle bir gıda bulduğunu söylüyor. Bu adamın bulduğu gıdanın tabiî etten hiç farkı yokmuş... Hele piştiği zaman onu hakikî etten ayırt etmek kabil değilmiş. O kadar da ucuza mal oluyormuş ki, fiat hususunda hakikî etin onunla rekabet etmesine imkân yokmuş.

Bu ete ayrı ayrı tat vermek te kabilmiş. Meselâ dana eti, koyun eti, domuz eti gibi ayrı ayrı çeşnideki etler mükemmelen taklit edilebiliyormuş.

Çocuklar... Bu gidişle eti ecza neden alacağız galiba... Kasaplara yol göründü!...

Et yiyen otlar

Kanadada yetişen yabani otlar arasında üç çeşit ot vardır ki, et yerler.

Bunlardan Nepant adlısının yaprağı huni biçiminde olup içerisi, geriye doğru dönük kıllarla kaplıdır. Bu yüzden böceğin veya sineğin biri huninin içine girdi mi dışarı çıkamaz huninin dibinde birikmiş olan yağmur suyuna düşer boğulur.

Söndyu adlısının yaprağı ise âdeta süzgeç gibidir. Üzerine bir böcek konar konmaz hemen yapışkan bir madde çıkararak onu konduğu yere yapıştırır, sonradan başka bir madde ifrazile onu eritip, yer ve hazmeder.

Vantuz adlısına gelince o, tatlı suda yaşar. Suyun içinde üstüne konacak olan böcekleri kepçe biçimindeki yaprakları ile yakalar ve yer.

Renkli resmin tarihi

Boyalı resim ne vakitten beri yapılır: Bunu şimdi size söyliyeceğiz, siz de meraktan kurtulacaksınız.

Resimde boya ilk defa olarak Isadan 9 yüz yıl evvel Korent'li Kleofant adında biri tarafından kullanılmıştı. Lâkin bu adam resimlerinde sadece bir renk boya kullanırdı.

Bu tarihten ancak yüz yıl sonra Bularkus adında biri resimde birkaç renk kullanmayı akıl etmiş ve böylece renklerin imtizacı meselesini ortaya koymuştu.

Işte bugünkü ressamların asıl ustası bu adamdır.

No. 62 — Yazan : Kadircan Kaflı —

Genç Kız, Hasanın Gözleri ile Karşılaşınca, Bakışını Başka Tarafa Çevirmişti

- Niçin?

— Danimarkanın büyük Kralı dördüncü Kristiyan adına Izlânda valisi Holger Rozenkrans'ın emri vardır.

Hancının cevap vermesine vakit bırakmadan iki askere işaret etti. Askerler onun kollarına girdiler ve saftan ayrıldılar.

Muhakemeden önce herhangi birisinin maznunla görüşmesi yasak değilse de böyle kol kola yürümesi, başbaşa kalması yasaktı. Fakat dün vali, Suenoudan bunları esirgemediği halde bugün izin vermiyordu.

Soenoun canı sıkıldı. Hakonun söylediklerini hatırladı ve ilk defa olarak ümitleri biraz sarsıldı.

O da halkın arasına katılarak şehirden çıktı.

Hasan meydana vardığı zaman orada herkes ve herşeyi hazır buldu.

Mahkemenin yapılacağı yer topraktan en az iki kulaç yüksekti ve sekiz on basamak merdivenle yukarı çıkılıyordu. Buranın etrafını kırk kadar asker ve çarçabuk silâhlandırılmış olan yüz kadar milis sarmıştı. Bunların gerisinde memedeki çocuktan başlıyarak doksan, yüz yaşındaki ihtiyarlara kadar kadın, erkek ve çocuk toplanmıştı. Hepsi de çimenler veya taşların üstüne oturmuşlardı.

Dertli Hasan görünür görünmez kalktılar. Merakla bakarak biribirlerine gösteriyorlar; çocuklara da gösterebilmek için onları omuzlarında veya ellerinde yükseltiyorlardı.

Hasan bu kalabalığa aldırmıyordu. Hâkimle valinin oturdukları yere baktı. Orada oturmuş olan şahitlerin arasında birdenbire gözleri durdu. Estrit te oradaydı ve Türk delikanlısına bakan gözlerinde, en küçük bir sevgi bulmak şöyle dursun, bir kin okunuyordu.

Genç kız Hasanın gözlerile karşılaşınca bir saniye o güzel kaşlarını çatarak bakmış, sonra hemen başını başka tarafa çevirmişti.

Hasan derin derin nefes aldı.

Merdivenleri yavaş yavaş çıktı. En iri ve kuvvetlilerinden dört asker de ondan bir an ayrılmamışlardı.

Hâkim Ditlef ortada ve büyük bir koltukta oturuyordu. Solunda ve sağında iki ihtiyar vardı. Daha solda ve kenarda vali bulunuyordu. Hakonla yedi arkadaşı ve Estrit şahit olarak alınmışlardı. Biraz sonra hâkim şahitlere bakmış ve:

— Hancı Suenou da gelsin!

Demişti.

O da merdivenden çıkarak Hakonun yanına geçti.

Gerek hâkim ve gerek âzalarla vali arkalarına uzun ve siyah pelerinlerini almışlar, önlerini gümüş tokalarla tutturmuşlardı. Hepsinin de sarı ve beyaz renkte uzun saçları birer gümüş çemberle, birer taç gibi, kulaklarının ardına ve arkalarına toplanacak şekilde tutturulmuştu.

Bir boru çaldı ve muhakemenin başlıyacağı her tarafa haber verilmiş oldu.

Bütün sesler kesildi ve herkes aynı yere bakmaya başladı.

Hâkim Dertli Hasana nereli olduğunu, anasının babasının adını sordu. Her şeyi doğru söyliyeceğine dair el basmak üzere ona bir kitap uzattılar. Kitaba baktı ve içindeki yazıyı tanıyamadı. Elile itti:

— Ben gâvur değilim. Ben kurana el basarım.

Herkes biribirine baktı. Anlaşılan şimalin buz denizindeki bu uzak adanın en okumuş adamları bile Türklerin hangi dinde olduklarını bilmiyorladı.

Vali Holger Rozenkrans kalktı ve hâkimle âzalara dönerek anlattı:

— Bunlar hristiyan değillerdir. (Muhammet) adında bir puta tapar lar. "Kur'an,, dediği de o put hakkında yazılmış bir kitap olacak.

Hâkim:

— Şimdi ne yapacağız? (Kur'an)ı nerede bulacağız?

Diye sordu.

— Onu bulamayız. Namusu üzerine yemin etsin, yeter... Zaten ben her şeyi söylemeden öğrendim. Yeni bir şey söyliyecek değildir.

Vali bütün sözlerini büyük bir inanç ve gururla söylemişti. Halbuki onun müslümanlık hakkındaki saçma sapan bilgisi ancak gülünmeye hattâ acınmaya lâyıktı. Bununla beraber o zamanlarda işin doğrusunu bilene Avrupada on binde bir tesadüf etmek bile mümkün değildi.

Tercümanlığı yapan kaptan Gutlavzen Hasana hâkimin arzusunu söleyince şu cevabı aldı.

— Anladık. Söz veriyorum işte. Yalnız bu heriflere söyle de çabuk bitirsin. Beni burada maymun gibi saatlerce bekletmesinler. Hem bir iskemle versinler. Benim onlardan aşağı kalan nerem var ki, ayakta tutarlar.

Tercüman hâkime söyledi.

Sonra Hasana döndü:

— Maznunların ayakta durmaları âdettir, diyor.

— Böyle âdetler bana vız gelir. Ben bulamaz mıyım sanki?..

Dertli Hasan bir anda yerinden fırladı. Başta vali olduğu halde hepsi birden korku ile doğruldular. Askerler silâha davrandılar. Halk arasında bağrışmalar ve bir dalgalanma oldu. Fakat bu telâş ve korkunun boş olduğunu anlamakta gecikmediler. Çünkü Dertli Hasan iki saniye içinde şahitlerden kendisine en yakın olanın kolundan tutup kaldırmış, altındaki iskemleyi alarak eski yerine dönmüştü.

Etrafını gülerek süzdü.

Iskemleye oturdu ve:

— Haydi.. Çabuk sorun ne soracaksanız? Madem ki söz verdim, kaçacak değilim. Korkmayın!

Dedi.

Kalabalık yatıştı.

Estrit diğerlerinden daha çok korkmuş ve yerinden fırlamıştı. Neredeyse kendisini iki kulaç yüksekten aşağı atacaktı. Fakat Hasanın bu hareketini ve söylediği son sözleri öğrenince hattâ onu beğenmekten kendini alamamıştı. Halkın yüzünde ayni duygunun izleri okunuyordu.

Vali korktuğunu belli etmemek için öksürmüş, hâkimle âzalar da, belli olacak derecede kızarmışlardı.

Hâkim, Hasanın orzusuna uymak ve işi çabuk tutmak için şahitlere çabuk çabuk yemin ettirdi.

Hâkim, aklınca Hasana hiçbir inkâr kapısı bırakmamış olmak için sorgularına şahitlerden başlamıştı. Estride sordu,

— Bu adamı tanır mısınız? Kimdir? Nerden tanırsınız? Bir suçu var mı?

— Tanıyorum. Anskar beni kaçırdığı zaman yakalandığımız İngiliz korsan gemisinde iken karşılaştık. Türktür. Onun Hasan olduğunu sonradan öğrendim. Bana gardiyanlık etti. Suçunu gözümle görmedim, fakat madem ki, bir korsandır, elbet bir fenalık yapmıştır.

— Güzel.. Oturunuz...

Şimdi sıra Hakona gelmişti. Bu iyi kalpli adam heyecanlı bir sesle Türk delikanlısını methetti. Yaptığı kahramanlığı anlattı.

Hâkim sorgularına devam etti.

(Arkası var)

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 50	— —
3 "	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.
Küçük ilânlar doğrudan doğruya daremizce alınabilir.
Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır. Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.
Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

İstanbulda Kaç Yerde Nara Atılır?

Bir Suçlu, "Yalnız Karaköyde ve Balıkpazarında.. „ Diyor

Suçlu Hayrettin, mahkemede sorgulara cevap veriyor

Yeni meşhut suçlar kanunu iki gündenberi mer'iyete geçmiş bulunuyor. Kanunun dün saat on dokuza kadar hükme bağladığı suçluların sayısı 18 dir. Bunlardan beşi evvelki güne aittir. On üçü de dün saat on yediye kadar üç yeni mahkemede verilmiştir. Meşhut suçlar müddeiumumîlerinin ve mahkemelerin dünkü mesai blânçoları şöyledir:

Dün Beyoğlu meşhut suçlar sulh ceza müddeiumumiliğine on üç dava gelmiştir. Müddeiumumî bunlardan beşini mahkemeye vermiştir. Bunlar dan birisi sarhoşluktur suçlu beş gün hafif hapse mahkûm olmuştur. İkincisi bir yaralama ve bıçak çekme hâdisesidir. Mahkeme bir ay beş gün hapis ve tevkif kararı vermiştir. Üçüncüsü döğüşme suçudur. Her iki taraf ta yirmişer gün hapse mahkûm olmuşlardır. Karar tecil edilmiş tir. Bir sarhoşluk suçlusu da beraet kararı almıştır. Geri kalan dokuz iş hakkında kısmen şahsî davaya taallûk ettiği için âmme menfaati görülmemiş, kısmen de sübut delilleri olmadığı için takip edilmemesine karar verilmiştir.

İstanbul Müddeiumumiliğinde

İstanbul meşhut suçlar müddeiumumîliğine dün saat 17 ye kadar 19 iş gelmiştir. Bunlardan beşi dördüncü asliye ceza mahkemesine, üçü Sultanahmet sulh üçüncü ceza mahkemesine verilmiş ve hükme bağlanmıştır. Geri kalanlardan bir kısmı şahsî dava yoluyla takip edilmek üzere kâğıtları saklanmış ve bazıları da yeni kanunun cercevesine girmediği için umumî hükümlere tâbi tutulmuşlardır.

Asliye dördüncü ceza mahkemesine verilen davalardan birisi dövmedir. Suçlusu beş gün hapis ve 26 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur. Birisi mahkemede davasından vazgeçmiş, üçüncüsü vazife halinde memura hakaretten bir ay beş gün hapis ve tevkif kararile neticelenmiş tir. Dördüncü suçlu emniyeti suiistimalden on gün hapse mahkûm olmuştur. Beşincisi de bir memura hakaretten bir ay hapis cezası almıştır.

Bir ihtiyarın muhakemesi

İstanbul üçüncü sulh ceza mahkemesi de üç hapis ve tevkif kararı vermiştir. Hüküm giyen suçlulardan birisi kolağası Hasan Ağa Zade Hacı Hayrettindir. Hacı Hayrettin 55 yaşlarında sakallı bir adamdır. Sarhoş olarak rezalet çıkardığı iddiasile mahkemeye verilmiştir. Hacı Hayrettin, Mahkemede hâkim Osman Tevhidin suallerini soğuk kanlılıkla şöyle karşılıyarak şu cevapları vermiştir:

"— Ben hayatta içmekten zevk alan yahut hayatın acılarını şarapla ve ispirto ile unutmak istiyen bir adamım. Hergün zevalden gece yarısına kadar mütemadiyen içerim. Dün de mideme yedi şişe rakı boşalttım. Ondan sonra Beyazıt meydanına hava almaya çıktım. Bir çocuk beni kızdırdı, rahatımı kaçırdı. Onu kovaladım. Bu da suçsa cezama razıyım.,,

Polisin ve şahitlerin ifadelerine göre hâdise şöyle olmuştur:

Hacı Hayrettin kafayı tütsüledikten sonra saat 20 de sallanarak Beyazıt meydanına çıkmış. Şu direk benim şu direk senin.. Sendeliyerek ilerliyormuş. Bir çocuk elektrik direklerine taş vurarak oynuyormuş. Direğin çıkardığı ses Hacı Hayrettinin keyfini bozmuş. Çocuğu kovalamak istemiş. Çocuk başka bir direğin arkasına saklanmış ve yine elindeki taşla vurmaya başlamış. Hacı Hayrettin ortada dört dönerek ve yıkılarak çocuğu ararken arkadan gelen tramvayın vatmanı çanı çalmaya başlamış. Hayrettin bunu da çocuk yapıyor sanmış ve hemen elindeki taşı tramvaya atmış ve camları kırmıştır. Bu sırada polis kendisini yakalamıştır. Hâkim Hacı Hayrettini 15 gün hafif hapise mahkûm etmiştir.

Bu da başka türlüsü

Hâkim Osman Tevhit, ikinci kararını da yine bir sarhoş hakkında vermiştir. Ahmet adlı bu suçlu, iki şişe rakı içtikten sonra Beyazıt meydanına çıkarak nâra atmaktan suçludur. Ahmet hâkimin suallerine şöyle cevap vermiştir:

"— Hemşirem öldü. Teessürümden "Allah,, diye bağırdım.,,

"— Sen her yerde böyle bağırır mısın?,,

"— Evet İstanbulda iki yerde Karaköyde ve Balıkpazarında bağırılır. Oralar bizim gibilerin yeridir.,,

"— Ya, demek her bülbül kendi yuvasında öter öyle mi?,,

"— Öyle ya, Bay hâkim, her horoz kendi çöplüğünde öter. Biz de oralarda bağırırız. Beyazıtta bağırmadım.,,

Hâkim, Ahmedi beş gün hafif hapise mahkûm etmiştir.

Troçkiye Karşı Suikast Hazırlanmış

Norveç Hükûmeti Eski Bolşevik Liderini Ehemmiyetle Muhafaza Ediyor

Londra, 2 (Radyo - Tan) — Norveçte Oslo'dan buraya bildiriliyor:

Eski Bolşevik lideri Troçki bugün Norveçte en sıkı muhafaza altında olan zattir. Norveç hükûmeti yirmi kadar silâhlı muhafızı, Troçkiyi gözetlemeye memur etmiştir. Kendisi serbest yaşamak için hükûmet tarafından teklif olunan şartları kabul etmediği için yirmi beş kilometre kadar mesafede olan bir çiftliğe sürülmüş bulunuyor. Muhafızlar, çiftliği geceli gündüzlü nezaret altında tutmaktadırlar.

Çiftliğe yüz metre kadar yaklaşanlar durdurularak isticvap edilmekte ancak hüviyetleri hakkında kanaat hâsıl olduktan sonra bırakılmaktadırlar. Umumî kanaata göre, Norveç hükûmeti Troçkinin hayatına karşı bir suikasdin vukuundan endişe ediyor. Troçkinin bulunduğu yer Ostarbog istihkâmlarına yakındır ve burası tayyare taarruzlarına karşı takviye edilmiş bir yerdir. Şayet Troçkinin vücudunu kaldırmak için bir tayyare dahi gönderilecek olursa bu müstahkem mevki Troçkiyi müdafaa edecektir.

Norveç hükûmetinden hususî müsaade almadan Troçkiyi görmek imkânsızdır. Gazeteciler kendisiyle görüşmekten menedilmiştir. Mektupları sansür edilmekte ve ihtilâl yazıları yazmaktan menolunmaktadır. Bununla beraber Troçki, vaktinin en büyük kısmını yazı yazmakla geçiriyor. Ve yazıları muhafızlarının biri tarafından kontrol ediliyor. Troçki telefon kullanmaktan da mahrum edildiği için hariçle bütün alâkaları kesilmiştir.

Askerlik işleri

Şubeye davet

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Teşrin 936 celbinde umumiyetle sağlam bir buçuk senelik sınıflardan 316 - 327 doğumlular; iki senelikler den 316 - 330 doğumlular; jandarma ve gümrük sınıflarından 316-331 dahil doğumlular sevkedilecektir.

Bir buçuk ve iki seneliklerin sevk günü 21 Birinciteşrin 936 olduğuna göre bedel vereceklerin bedelleri 20 Birinciteşrin 936 akşamına kadar kabul edilir.

Jandarma ve gümrük sınıflarının sevk günü 20 Birinciteşrin 936 olup bunların bedelleri de 19 Biriciteşrin 936 akşamına kadar kabul edilir.

Bu ilâna göre sevka tâbi olan şubemize mensup yerli ve yabancıların şimdiden müracaatla kayıtlarını yaptırmaları gerektir.

No. 63

Yazan: Stephan ZWEIG — Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN

Araba Yola Çıkar Çıkmaz Havadis Etrafa Yayılıvermişti

Hepsinin keyfi kaçmıştı. Ortada bir gayritabiilik vardı. Akşam olmuş, etrafı karanlık sarmıştı. Meçhul bir semte doğru muhafızsız ve yalnız gitmek, ne dereceye kadar doğruydu? Fakat artık ne geri dönebilirlerdi, ne de durabilirlerdi. Ilerlemek lâzımdı. Kraliçe hepsine cesaret ve kuvvet vermiye çalışıyordu. (Burada asker bulamadıksa biraz sonra muhakkak bizi beklerler) diyordu. Iki saat daha yürüdüler. Bu iki saat bütün bir günden daha uzun sürdü. Fakat bir istasiyondan sonra da yine asker bulamadılar. Akşama kadar bekliyen süvariler nihayet sabırsızlanmışlar ve bir meyhaneye dolarak içmiye başlamışlar. Kafaları tüssüledikten sonra o kadar gürültü etmişler ki köy halkı ayaklanmış, zabitleri bu hali görünce onları köy haricine götürüp yol üzerinde bekletmeyi daha muvafık bulmuştu.

Biraz sonra ayni köye sekiz atlı mükellef bir araba da gelince köylü büsbütün hayrete düştü. Evvelâ köye hücum eden askerler, sonra süslü elbiseli seyislerle bu iki büyük araba göze çarpmıştı. Kumandan bu insanlara nekadar itibar gösteriyordu. Yalnız itibar da değil, halinden âdeta onlara son derecede hürmet ettiği belli idi. Konuşurken şapkasını hep elinde tutuyordu. Oradaki ihtilâlci reislerden birisi bütün bu teferrüata dikkat etmişti. Bu arabadakiler mutlaka hicret eden asillerdir. Onları yakalamak herhalde faydalı olacaktı. Yavaşça arabalara yaklaştı. Içeridekilerin halini daha yakından tetkik etti.

Araba yoluna yavaş yavaş devam ediyordu. Fakat durduğu köyden hareket eder etmez havadis etrafa hemen yayılmıştı. Içindekilerin kral ve ailesi olduğuna artık şüphe kalmamıştı. Herkes galeyan içindeydi. Bunu farkeden kumandan tehlikenin önünü almak için hemen arabanın arkasından birkaç asker koşturmak istedi. Fakat halk buna mâni oldu. Askerler de halka uyarak yola çıkmadılar. Bütün bu kargaşalıktan istifade eden bir tek insan oldu. O da bir an evvel şüphelenen ihtilâlci Drouettir. Hemen atma binerek kestirme yollardan arabanın önüne çıkmak üzere yola çıktı. Ağır ve yüklü arabaya yetişmek bir mahir süvari için mühim bir iş değildi. Nitekim araba Varenres'te vasıl olmadan o yetişti. Eğer hakikaten içindekilerin kral ve ailesi olduğunu anlarsa, ne büyük bir muvaffakıyet elde etmiş olacaktı. Işte bu defa da bir tek insanın bir hareketi bütün bir tarihi değiştirmeye kâfi gelmişti.

Ağır araba hâlâ yoluna devam ediyordu. Yirmi dört saatlik sıcak ve yorucu bir seyahatten sonra hepsi pek yorgun idiler. Çocuklar müteadiyen uyuyorlardı. Kral ve Kraliçe konuşmadan oturuyorlardı. Bir saat, hattâ yarım saat sonra artık teh like kalmıyacaktı. Varennes'te muhafız kuvvetleri onları bekliyordu.

Fakat oraya yaklaşırken kendilerini bekliyecek olan zabit ve atları yol üzerinde bulmadılar. Hayret içinde kaldılar. Gönderdikleri dirayetsiz bir adam maksadı iyice anlatamamıştı. Zabitler de Kral gelmiyecek diye uyuya yatmışlardı.

6 Teşrinievvel 1789 da La Fayette in uykusu gibi o akşamki zabitlerin uykusu Kral için pek felâketli olmuştur. Yorgun atlarla yine yola düştüler. Artık Varennes'te taze ve kuvvetli beygirler ve muhafızlar bulacaklarına emin idiler.

Fakat işler ümit edildiği gibi yolunda gitmedi. Varennes'e yaklaşırken bir sürü gençler arabanın etrafını aldılar. Drovet atile oraya vâsıl olur olmaz bütün ihtilâlci gençliği ayaklandırmış ve oraya toplamıştı. Bunlar da arabanın etrafını alarak içindekilerden pasaport soruyorlardı. Mari Antuanet soğuk kanlılığını muhafaza ederek bir şey belli etmemeye çalışıyor. Mütemadiyen (bizi rahat bırakınız. Acelemiz var, yolumuza mâni olmayınız) diyordu.

Fakat coşkun gençlik bu sözlere ehemmiyet vermiyordu. Hepsini zorla arabadan indirerek oradaki yegâne otele kadar götürdüler. Kaderin garip bir cilvesi olarak otelin ismi de (şanlı hükümdar) idi.

Orada şehrin belediye reisi pasaportları istedi. Belediye reisi ayni zamanda bakkal idi. Krala kalben merbut olduğu için karışık işe girmeyi ve başına belâ getirmeyi hiç istemiyordu. Pasaportları muayene ettikten sonra (yolundadır) diye bir hüküm verdi. Ona kalsa kral ve ailesi yoluna devam edip kurtulacaktı. Fakat ihtilâlci Drovet ısrarla: (Ben bunların kral ve ailesi olduğuna eminim. Eğer kaçmalarına müsaade ederseniz vatan haini sayılırsınız), diye gürültü ediyordu. Basit düşünceli bakkal için bu tehdit pek korkunç bir şey idi. Ne yapacağını şaşırmıştı. Drovet bütün şehir halkını ayaklandırdı. Ve arabanın etrafına topladı. Içindekilerin kımıldanmaya takatleri kalmamıştı. Belediye reisi vaziyeti kurtarmak ve vakit kazanmak için şu teklifte bulundu. Seyahat etmek için gece müsait değildi. Atlar, yorgun insanlar uykusuzdu. Geceyi kendi evinde geçirmelerini seyyahlardan rica etti.

— Bu suretle ertesi sabaha kadar onları orada muhafaza etmek ve vaziyet anlaşıldıktan sonra bırakmak istiyordu. Bu suretle mesuliyetten kurtulacaktı. Kralın çok canı sıkılmıştı. Fakat bu daveti reddedemiyordu. Şüpheleri büsbütün kuvvetlendirmekten korkuyordu. Gece vakti muhafız askerlerin yetişeceğini ve onları oradan kurtaracağını tahmin ediyordu ve ümidini kesmiyordu.

Bir saate kadar Chorseul maiyeti ile muhakkak oraya vasıl olmalı idi. On altıncı Lüi bunu kuvvetle ümit ediyordu. Arabadan inerek belediye reisinin evine girer girmez ilk iş bir parça peynir ekmekle bir şişe şarap istemek oldu.

(Arkası var)

BORSA

2 TEŞRİNİEVVEL PERŞEMBE

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	622,—	626,—
1 Dolar	123,—	126,—
Altın (*)	984.—	986,—

Çekler

Londra üzerine	626,—
Nevyork	0,78,90
Paris,	16,90
Cenevre	3,42,50
Brüksel	4,66,98
Florin	1,46,12
Mark	1,95,84
Prag	19,34,45
Viyana	4,26,63
Stokholm	3,10,07
Madrid	7,25,82

Esham

Iş Bankası	81,—
" " N	10.—
" " Hamiline	10.—
Anadolu % 60	24,—
" % 100	40,—
Şirketi Hayriye	16,—
Tramvay	18,75
Bomonti Nektar	9,25
Terkos	12,35
Aslan Çimento	12,55
Merkez Bankası	91,—
Osmanlı Bankası	30,—
Şark Merkez Eczanesi	3,60

Istikrazlar

Türk Borcu I	22,95
" " II	20,95
" " III	21,05
Ergani A. B. C.	97,25
Istikrazı Dahili	97,50
Sivas — Erzurum	99,25
"	99,25

Tahvilât

Rıhtım	10.40
Anadolu I ve II kupon kesik	41,30
" III	44.50
" Mümessil	44,25

Mısır tahvilleri

1886	I	102,50	
1903	II	96,50	103,50
1911	IIII	96	97,50
			97,—

(*) Diğer paralar üzerinde muamele olmamıştır.

İmralının Şöhreti Soğan

İmralide mahkûmlar mısır topluyorlar

İmralı Röportajları

YAZAN:

Salâhaddin Güngör

İmralı derdemez, hatıra ilk olarak onun soğanı gelir. Fakat, bu bir kuru şöhret te değildir. Yirmi otuz sene önce, İmralının soğan mahsulü 25 milyon okkayı geçermiş. Sonraları, gitgide soğan ekimi azalmıya başlamış, ve nihayet Rumlar adadan çekildikten sonra, soğanın da yalnız adı kalmış. Bugün İstanbulda İmralı soğanı diye satılan soğanlar, Karacabeyden gelir. İmralı tohumu ile Karacabey toprağında çok mükemmel soğanlar yetiştiriyorlar.

Hapishaneler umumî müdürü, adada soğan ekimi ile yakından alâkadar oluyor ve mahpuslardan soğan istihsal işlerinde en çok randman alınabilmesi için ne mümkünse yapıyor.

Yakında Imralıya bir de ziraat mütehassısı getirtilecektir. Mütehassısın başlıca vazifesi, adanın soğan yetiştiren mıntakalarında tetkikat yapmak olacaktır.

Bununla beraber, Imralıda soğancılık, şimdiden yeni bir inkişaf yoluna girmiş sayılabilir.

Mahkûmların eline geçtikten bugüne kadar, yani bir sene gibi kısa bir zaman zarfında adada 25 bin kilo soğan istihsal edilmiştir.

Adliye Vekili, ambarları dolaşırken, bu soğanları görünce:

— Nasıl, müşteri var mı? diye sordu.

Müddeiumumî Cemil, mahkûmlar namına cevap verdi:

— Şimdilik acelemiz yok. Imralı soğanı gibi malımız olsun Bakanım. Fiyatlar yükselmedikçe satmak niyetinde değiliz!

İmralıda, soğandan sonra, başta buğday olmak üzere daha birçok şeyler ekiliyor. Adanın, ziraate elverişli toprağı, 1300 dönüme yakındır.

Şimdilik bunun pek az bir kısmı ekilmektedir. Ilerde, mahkûmların adedi arttırılacak olursa, Imralıda geniş ölçüde bir ziraat seferberliği ilân edilecektir.

Imralı mahkûmlarile daha ilk temasta, bunların adaya karşı ölçüsüz sempatileri olduğu görülür. Adanın arka kısmında küçük bir çamlık vardır. Mahkûmlar, bu küçük çam ormanını, gözleri gibi bakarlar, gözetirler. Böceklerini ellerile ayıklarlar. Adada yetişen her mahsulün, kendilerince ayrı bir kıymeti vardır.

Şimdiden Imralıda, bir hayli buğday, arpa, yulaf ve çavdar stoku birikmiştir. Mahkûmlar, bize ambarı dolaştırırken, iftiharlarından gözleri yaşararak anlatıyorlardı:

— Gelecek yıl, inşallah, bu ambar da yetişmiyecek! Daha büyük bir ambar yapacağız.

Mahkûmların aralarında kavga, döğüş yapmamaları, bilhassa manalıdır. Zaten kavga edecek vakit te yok. Sabahları hep birlikte işe gidiyorlar. Akşam odalarına çekilince, gelsin şarkı, gelsin saz..

Içlerinde Imralının en coşkun âşığı, Ahmet Emre eline bağlamasını alarak başlıyor:

Mahpushane çeşmesi yandan akıyor yandan,
Aç gardiyan kapıyı, ben bıkmışım bu candan!

Sonra, perde perde alçalan bir sesle şarkının sonu geliyor:

Ben verem oldum, sarardım soldum...

Emre sazını tıngırdatırken, mahkûmların yüzleri anlatılamaz bir ifade alıyor.

Bazan coşarak, onlar da Emreye katılıyor, bir ağızdan, yanık yanık okumıya başlıyorlar.

Vekilin huzurunda, yapılan güreş te çok enteresan oldu. Iki pehlivan, yarı bellerine kadar sıvanmış olarak, ortaya çıktılar.

Iki pehlivan çıkmış meydana,
Biribirinden merdane,
Alta düştüm diye yerinme,
Uste geldim diye sevinme!

Derken iki pehlivan kapıştılar. Ikisi de zorlu güreşiyorlardı. Fakat neticede, Hendekli Hüseyin pehlivan, hasmı Damar pehlivanın sırtını yere getirdi.

Damar, tuşla yenilmesinden çok müteessir oldu. Taraftarları arasında:

— Sayılmaz bu!.. Damar yenilmedi! gibi sözler meydan alınca Vekil, müdafaa etti:

— Burada arkadaşça bir eğlenti yaptınız. Sahici pehlivanlık değil bu.. Ikiniz de Türksünüz! Türkün sırtı yere gelmez..

Mahkûmlar, bu sözleri alkışladılar. Vekilin hediye ettiği bir büyük kutu şekerle iş, tatlıya bağlandı.

Gece, ortalık kararırken, iskele yolunu tuttuk. Mahkûmlar, bizi davul zurna çalarak uğurladılar.

Ertesi sabah, yola çıkarken, mahkûmların bir ağızdan sevinçli haykırışlarını duyduk.

Yanımdaki hapishane memuru:

— Mahkûmlar, Atatürk tepesinden dönüyorlar... dedi. Bay Muta.hhar ile güneşin doğuşunu seyre gitmişlerdi...

Salâhattin GÜNGÖR

Grup biçme faaliyeti

Gaziantep'de Biçki ve Dikiş Yurdu

Gaziantep, (Hususî muhabirimizden) — Suat Zeki Arıkanın idaresindeki asrî biçki ve dikiş yurdunun imtihanları bitmiş ve muvaffak olan on genç kıza diploma verilmiştir.

Bu yurt şehrimize birçok san'atkâr yetiştirmiş, biçki ve dikiş işlerini çok bilgili şekle sokmuştur.

Yurdun açtığı yıllık sergi de çok rağbet görmüştür. Gönderdiğim resim, yurttan bu sene mezun olanları Suatla bir arada gösteriyor.

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Keşif bedeli (1129) liradan ibaret bulunan Çatalcada Baba Nakkaş camiinin onarılması açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi Birinciteşrinin 14 üncü Çarşamba gününde saat 15 te İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat miktarı (85) liradır. İsteklilerin mukavele ve fennî şartnameyi görmek üzere en az (2000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair alacakları müteahhitlik vesikalarile heyetı fenniyeye her gün öğleden sonra müracaat edebilirler. (1695)

Nafıa vekâletinden:

Derincede travers fabrikası sahasında yaptırılacak bir santral binası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 19/10/936 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Demiryollar İnşaat Dairesindeki münakasa komisyonunda yapılacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli (10.500) liradır.

3 — Muvakkat teminat (787.50) liradır.

4 — Münakasa şartnamesi ve sair evrak parasız olarak Demiryollar İnşaat Dairesinden alınabilir.

5 — Bu eksiltmeye girmek istiyenler 2490 numaralı kanun mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarla 7/5/936 tarihli ve 3297 numaralı Resmî Gazetede ilân edilen talimata göre Nafia Vekâletinden verilmiş müteahhitlik vesikasını ve fiat teklifini havi zarflarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak 19/10/936 Pazartesi günü saat ikiye kadar inşaat münakasa komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1134) (1764)

Edirne Kültür Direktörlüğünden

San'at okulu için açık eksiltme ile alınacak malzeme:

Cinsi	Miktar	Tahmin tutarı	Ilk teminatı	Ihale tarihi
Motörlü zımpara	1 :			
Elektrik makkabı	1 :			
,, ,,	1 :			
Elektrik havyası	1 :			
Bir metrelik kollu makas	1 :	768 L.	58 L.	8/10/936 perşembe saat 14 de Kültür Direktörlüğü binasında
Bır metrelik kenet makinesi	1 :			
Okul kenarı kıvırma makinesi	1 :			
Zımpara taşı makinesi	1 :			
Demir marangoz iş sıkma vidası 25 santim boy	20 :			
Demir marangoz işsıkma vidası 50 santim boy	10 :			
Yağ bileği taşı muntazam mensur şeklinde yekpare	1 :			

Şartnamesi okulda mevcuttur. (1660)

Ankara Müzik öğretmen okulu Direktörlüğünden:

1 — 936 - 937 senesi zarfında açılacak olan Konservatuvarın Tiyatro ve Opera kısmı için yatısızlardan başka yatılı talebe alınacaktır. Kızların en az 16 ve en çok 20 ve erkeklerin en az 18 ve en çok 20 yaşında olmaları ve hiç olmazsa orta okulu bitirmiş bulunmaları lâzımdır.

2 — İstekliler 5 Birinciteşrin pazartesi günü akşamına kadar birer dilekçe ile Ankarada Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne ve İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğüne baş vurmalıdırlar.

Bu müracaatta aşağıda istenilen vesikaların birlikte getirilmesi lâzımdır.

A — Bir hal tercümesi "Kendi yazısile"
B — Nüfus hüviyet cüzdanı
C — Sıhhat raporu
D — Okul diplomas.

3 — Seçme sınavı, Ankarada Müzik Öğretmen Okulunda 6 Birinciteşrin 936 salı günü ve İstanbulda Şehir Tiyatrosunda 12 Birinciteşrin pazartesi günü yapılacaktır. (1182) (1828)

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

Konservatuvar yatı kısmı, çocukları kurtarma yurdu, Edirnekapı çocuk yuvası için lâzım olan 29270 kilo ekmek açık eksiltmeye konulmuştur. Ekmeğe; belediyece konulan azamî narh fiatı tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 230 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 19/10/936 Pazartesi günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1847)

* * *

	Sahası M. murabbaı	*Bir metrosunun değeri*	*Ilk teminat*
Aksaray yangın yerinde 12 inci adada 4 metro 15 santim yüzlü arsa	39,01	4,50	13.17
Aksaray yangın yerinde 1 inci adada yüzsüz arsa (1 ve 4 No.lu arsa)	59,67	3,50	15,67
Aksaray yangın yerinde 1 inci adada 3. N. yüzsüz arsa	44,24	3,50	11,62

Yukarda sahası, semti, bir metrosunun muhammen kıymeti yazılı olan arsalar alâkadarları arasında satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 19/10/936 Pazartesi günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1842)

Deniz Yolları İŞLETMESI

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdar zade Han. Tel. 22740

Trabzon postaları

Pazar 12 de Salı
Perşembe 15 te

Izmir Sür'at postası

Cumartesi 15 te

Mersin postaları

Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

BARTIN — Cumartesi, Çarşamba 18 de.
IZMIT — Pazar, Salı Perşembe 9,30 da
MUDANYA — Her gün 8,30 da
BANDIRMA — Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi 20 de
KARABIGA — Salı, Cuma 19 da.
AYVALIK — Salı ve Cuma 19 da "Cuma postası Izmire kadar gider." "Salı postası gidiş ve dönüşte Lâpseki ve Imroza da uğrar."

Trabzon ve Mersin postalarına kalkış günleri yük alınmaz. (1809)

Mühendis aranıyor

Istanbula yakın bir şehrin elektrik santralında istihdam edilmek üzere bir elektrik mühendisi aranıyor. Ücreti görüşülerek veya mühabere edilmek suretile kararlaştırılmak üzere talip olanların mühendis diplomasile şimdiye kadar istihdam edildiği elektrik müesseselerinden aldığı vesikaların asılların veyahut musaddak suretlerini Istanbul Sirkecide Mühürdarzade hanında tüccardan Bay Halil Kacar göndermeleri ilân olunur. (1250)

Açık artırma, müzayede ile satış:

Birinciteşrinin 4 üncü pazar günü saat 10 da Beyoğlunda Şişli Bomonti istasyonunda Inkılâp müzesi yanında 258 No. lı konakta şehrimizin çok muteber bir ailesine ait çok kıymetli eşyaları ve billûrları açık arttırma suretiyle satılacağı ilân olunur.

Asrî ve Ingiliz usulü üzeri kristal aynalı dokuz parça komple yemek takımı, Viena usulü üzeri muhtelif re kaplı bronz garnili çok zarif salon takımı 1 vitrin, 1 divan kanape, iki koltuk, 4 sandalya ve 2 markizdeden ibaret tekrar pomye usulü üzeri kabartma kadife kaplı ve iyi halde 7 parça kanape, koltuk, salon takımı, keza Tonet usulü komple salon takımı 8 parça, defa lake Louis XV salon takımı, asrî 14 parça salon takımı üzeri gayet temiz halde Hereke kumaşı kaplı, pomye usulü meşin takımı 1 kanape, 2 koltuk, asrî yatak oda takımları komple ve aynaları içerden 5 er parçadan ibaret, son sistem yarım kabine dikiş makinesi yeni halde, 4 kapılı büyük bir dolap yanı etajerli divan, portatif Kolumbia gramofonu hayli plâklariyle, hakikî Ingiliz 2 kişilik bronz karyola, Amerikan istorlu yazıhane ve kütüphane, bronz okside ve kübik asrî elektrik avizeler, lake ve ağaç karyolalar, çocuk arabaları, komple asrî tabak ve kristal su takımları, şekerler ve yemişlikler, Portugez büyük duvar tabakları, Çin ve kristal vazolar heykeller, biblolar, kristofl çatal bıçak takımı, aynalı ve aynasız dolaplar, demir ve çini sobaları, en büyük boy Goden sobası, çay masası, salon long, ipekli perdeler, misterler, yeşil ve beyaz istorlar, asrî portmanto, hava gazocağı, elektrik fırını ve sair lüzumlu eşyalar. Banyo ve termosifon emaye, Anadolu ve Acem halıları, seccadeleri, bir adet Fransız piyano su (26127)

ZAYI — Maaş tatbik mühürünü kaybettim. Yenisini kazdıracağımdan zayi mühürün hükmü yoktur.
M. Ismet

UĞUR Gişesi

Sizi mutlaka zengin edecektir.
Uğur Gişesi: Karaköyde

Kullanacağınız
Fener ve Pillerin
en iyisi
DAIMONdır.

POKER TIRAŞ BIÇAĞI
DAiMON FENER VE PiLLERi
ile YERLİ iki kromlu Alpaka KAŞIK ve ÇATAL'larını da daima tercih ediniz.

Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye hastanesi için lüzumu olan 4000 don ve 4000 gömlek açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 7/10/936 günü saat 16 da yapılacaktır.

2 — Gömlek için 62 don için 52 kuruş fiyat tahmin edilmiştir.

3 — Muvakkat garanti 342 liradır.

4 — İstekliler şartname ve nümuneyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1464)

Türk Hava Kurumu Büyük

PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
6 ci keşide 11 - Birinci teşrin - 936 dadır.

Büyük ikramiye
200.000 Liradır

Ayrıca : 30.000, 20.000, 15,000, 12,000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yüksek Mühendis Mektebi Direktörlüğünden:

Mektebimiz Elektro - mekanik lâboratuvarı için "125,, lira ücretle "3,, asistan alınacaktır. Bunların Türkiye Cümhuriyeti tabiiyetinde ve Türk veya Avrupa yüksek elektro - mekanik mühendis mekteplerinden birinden mezun olmaları ve askerliklerini yapmış bulunmaları lâzımdır.

Bu şerait dahilinde müracaat edenlerin miktarı üçten fazla olursa aralarında seçme imtihanı yapılacaktır.

İsteklilerin bu hususdaki evrakı müsbiteleri ve dilekçelerile beraber 8-10-936 tarihine kadar Mektep İdaresine müracaatları ilân olunur. (1757)

Istanbulda bulunan
HEKİM ARKADAŞLARA

4 ncü Balkan Tıp Haftası 7 Teşrinievvel 1936 Çarşamba günü saat 15,30 da Yıldızda Kongreler Sarayında merasimle açılacaktır. Adresleri bizce kısmen malûm arkadaşlara davetiyeleri gönderilmiştir. İştirak arzu edip te davetiye almıyan arkadaşların Etibba Odasına müracaatla isim ve adreslerini hemen kayıt ettirmelerini rica ederiz.

Balkan Hekimler Birliği Türk Komitesi

istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

1 — Açık eksiltme ile (350) tane miğfer satın alınacaktır. Tahmin bedeli (2100) ve ilk teminatı (157) buçuk lira olup eksiltme 14 Teşrinievvel 1936 çarşamba günü saat 10 da Gedikpaşada Jandarma Dikim Evi binasında İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Nümune evsaf ve şartname hergün komisyonumuzda görülebilir.

3 — İstekliler belli gün ve saatte ilk teminat makbuzları ve hüviyet cüzdanlariyle beraber komisyona gelmeleri. (1713)

Juvantin Kanzuk
Saç Boyaları

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabiî renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhî saç boyasıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - Istanbul

D. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Laboratuarı

Umumî kan tahlilâtı frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini, Divanyolu No.113
Tel. 20981

Osmanlı Bankasından

% 5 faizli, 1334/1918 tarihli ISTIKRAZI DAHILI tahvillerine ait olup vadesi 1 Sonteşrin 1931 de gelen ve ayni tarihte tediyesine başlanan No. 28 li kuponlardan ibraz edilmiyenlerin 1 Sonteşrin 1936 da Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti lehine müruru zamana uğrıyacağı, mezkûr tahvilât hâmillerinin malûmu olmak üzere ilân olunur.

Beşinci Icra Memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen ayna, masa ve saire Tahtakalede Uzunçarşı caddesinde 300 No. lu sütçü dükkânında birinci açık arttırma suretile paraya çevrileceğinden talip olanların 7/10/936 çarşamba saat 12 den 14 de kadar devam edecek satışta bulunmaları ilân olunur. (26106)

Istanbul Dördüncü Icrasından: Bir borçtan mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 20 adet siyah karyola, yatak, yorgan ve yastık Sirkecide İzmir Oteli önünde 9/10/936 Cuma günü saat 1 den satılacağı satılmadığı takdirde ikinci arttırma tarihi olan 16/10/936 Cuma günü saat 10 da sasatılacağından isteklilerin yerinde o saatte hazır bulunacak memuruna baş vurmaları ilân olunur. (26107)

Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinden: Ester ve Sara tarafından Beyoğlunda Şahkolu mahallesinde Değirmen sokağında 14 numaralı hanede Aleksandr Loyçi Bellolini aleyhine ikame olunan yüz lira hakkında Feriköyündeki hissedarın bulundukları hanelere mevzu ipoteğin fekki davasının cari muhakemesinde yüz lira hakkındaki müdahalenin borcuna ait olmak üzere ipoteğin kaldırılmasına 9/9/936 tarihinde karar verilmiş ve karar sureti ikametgâhının meçhuliyeti hasebile bilâtebliğ iade kılınmış olduğundan işbu ilân tarihinden itibaren sekiz gün zarfında alelûsul müracaatla temyiz etmediği takdirde hükmün kesbi kat'iyet edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (26109)

Istanbul Üçüncü Icra Memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen yazıhane, kanape, vantilâtör, sigara sehpası ve saire ikinci açık arttırma suretile 9/10/936 cuma günü saat 9 da Beyoğlu Şahkolu Karanfil sokak ve Değirmen sokak 14 No. lu yazıhane önünde satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (26100)

Nişantaşında - Tramvay ve Şakayik caddesinde

Yatı **Şişli Terakki Lisesi** Gündüz

ANA - İLK - ORTA - LİSE

KIZ ve ERKEK TALEBE İÇİN yanyana ve geniş bahçeli iki binada AYRI YATI TEŞKİLATI vardır. Mevcut FRANSIZCA, ALMANCA, INGİLİZCE kurslarına dokuz yaşından itibaren her talebe iştirak eder. Mektep her gün saat 10 - 17 arasında açıktır. Kayıt işlerine CUMA, PAZARTESİ ÇARŞAMBA günleri bakılır. Tedrisat başlamıştır

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

BANKAYA YATIRILAN PARA MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER · AYIN · BİRİNDE · PARANIN · FAİZİ · VERİLİR

ADAPAZARI
TÜRK TİCARET BANKASI

Nişantaşında
IŞIK Eski "Feyziye,, **LİSESİ**
Memleketimizin en eski hususî lisesidir
Ana, Ilk, Orta, ve Lise kısımları vardır. Yatılı ve yatısız talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir. Istiyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 44039

Sipahi oğlu HASAN HÜSNÜ Bursa Pazarı

TALEBELERE

Talebenin ihtiyacı olan yatak, yorgan, battaniye çarşaf, çamaşır, pijama, havlu vesairesi mağazalarımızda hazır ve çok ehven fiatlarla satılmaktadır.

Sipahi oğlu **HASAN HÜSNÜ** Bursa Pazarı
Sultan Hamam 2/24, Beyoğlu İstiklâl caddesi 376

ADEMİ İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLİGİNE KARŞI
HORMOBİN
Tabletleri Her eczanede arayınız. Posta kutusu 1255

Hozat Gezgin yayak Alay komutanlığından:

1 — "180,000,, kilo una kapalı zarf eksiltmesinde teklif olunan fiyat yüksek görüldüğünden yeniden kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur.

2 — Tahmin bedeli "25,200,, lira ilk teminatı "1890,, liradır.

3 — Eksiltme 15/10/936 Perşembe günü saat "15,, te Hozatta Alay Satınalma Komisyon binasında yapılacaktır.

4 — İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre gösterecekleri vesikalarla teklif mektuplarını havi kapalı zarfları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr Alay Komisyonuna vermiş olmalıdır.

5 — Şartname 126 kuruş bedelle mezkûr komisyondan verilir. (1719)

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka birşey değildir. Krem Pertevin terkibine (gayri saf) hiçbir madde giremez.

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN** — Umumî Neşriyatı Idare Eden: **S. SALIM**
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi—Basıldığı yer TAN matbaası

Mektepler Açılırken...

Lütfen çocuklarınızla beraber mağazalarımızı ziyaret ediniz.

Trençkot ve Gabardinlerimiz

Gençliğin en pratik ve en faz la tercih ettiği kumaşlardır

Beyoğlunda **BAKER** mağazala

rının çocuklara mahsus eşya dairesi, bütün İstanbulun en iyi ve en zengin çeşitli dairesidir.

KAMYON

Dizel motörlü, mazutlu

BENZ - MERSEDES

masraftan yüzde seksen iktısad

YAMAN ŞİRKETİ

İstanbul şubesi : Taksim bahçesi karşısı No. 25

Bir Doktorun cazip keşfi;

Solmuş ve buruşmuş bir cildin

GENÇLİĞİNİ İADE EDİYOR.

Viyanada bir tıp mecmuası, dünyayı hayrette bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hattâ büyük anneler, artık gençlik zamanlarındaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cilt; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdi kemali itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cilt beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Dr. Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayanı hayret semereleri bu profesörün keşfinin münhasıren istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük feda - kârlıklarla temin edilmiştir.

"Biocel,, tabir edilen canlı hüceyreler hülâsası, yalnız penbe renginde Tokalon kreminde bulunur. Hastanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmazdan evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünmüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir, açık meşameleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır ve gençleştirir.

Şampanya gibi lezzetli ve nefis

Şekerli limonlu

HASAN

Gazoz özü

Meyvalardan ve meyvaların özünden yapılmıştır. Bir çorba kaşığından bir bardak suya, gayet lezzetli ve nefasetine doyum olmıyan gazozlu şampanya gibi limonata yapılır. Ve bu yemeklerden sonra alınırsa midevîdir. Mideyi bozan şerbet ve dondurma yerine HASAN gazoz özile yapılmış buzlu limonatalar içiniz.

Dünyanın her tarafında şampanya yerine kullanılan bu güzel tertibin yerini tutacak hiçbir şey yoktur. Harareti teskin eder. Şişe 20, orta 30, büyük 50 kuruştur.

HASAN Deposu: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

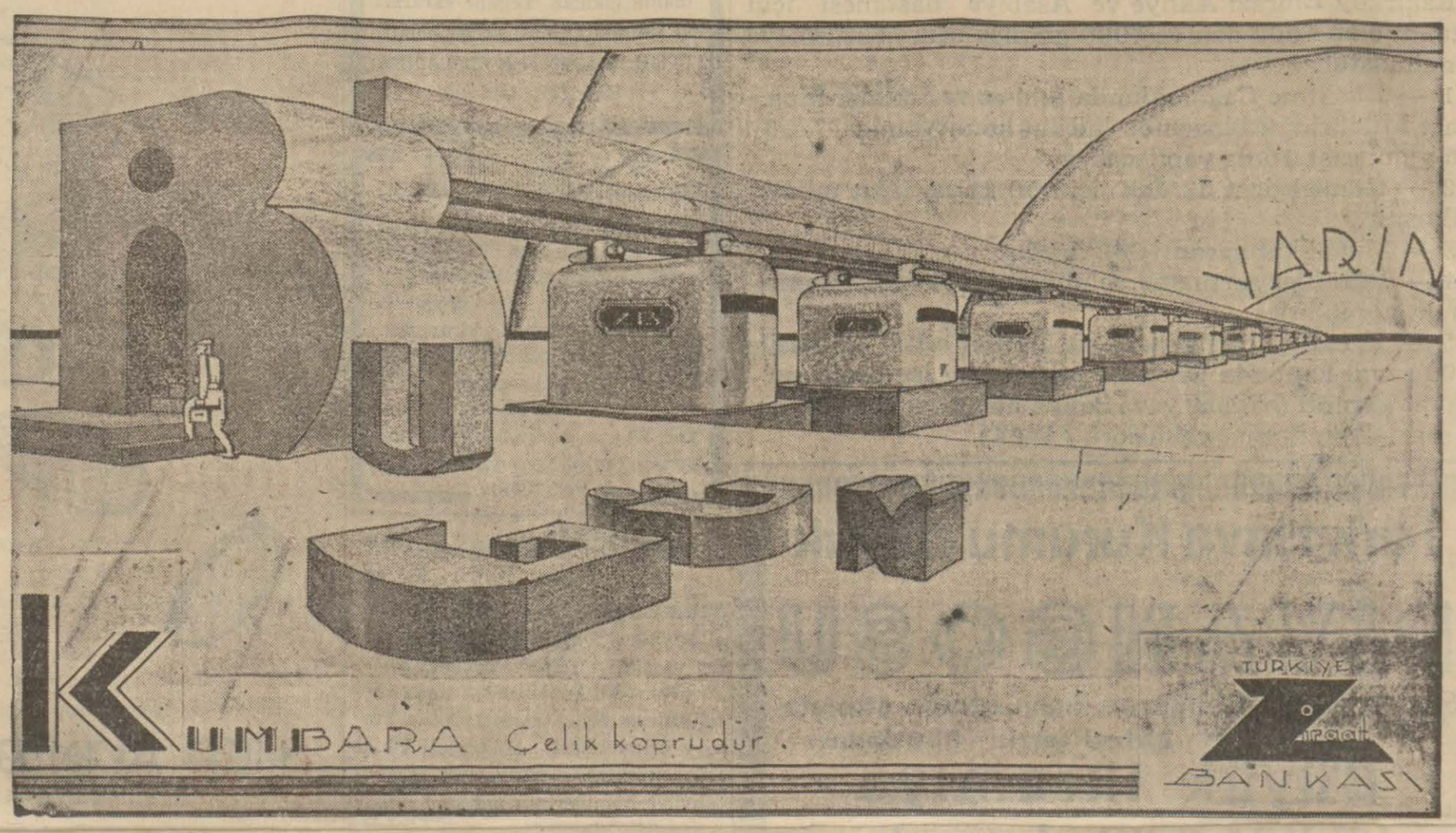

1937 ECE AJANDASI

Bir çok yenilik ve ilâvelerle 4 boyda satışa çıkarılmıştır

Banka, Şirket, Yazıhane ve Ticarethanelerde kullanılır. Muamelâtı kolaylaştırır. Her iş adamına lâzımdır.

Deposu: Ankara caddesi Afitap mağazası No. 111 Mehmet Sadık

TÜRKİYE

Şişe ve Cam Fabrikaları

Anonim Sosyetesinden

Şişe kılıfı imalinde kullanılmak üzere 200 ilâ 300 ton çeltik sapı alınacaktır. Evsafı aşağıda gösterilmiştir:

1 — Küf kokulu ve çürük olmıyacaktır.
2 — Sapların boyu 70 santimden aşağı olmıyacaktır.
3 — Saplar kuru olacaktır.
4 — Ambalâj şekli sap boyunca üst üste istif ve prese edilmiş balyalar halinde olacaktır.

Isteklilerin 12/10/936 pazartesi akşamına kadar kapalı zarfla Paşabahçedeki fabrikamıza teklif yapmaları bildirilir.

istiklâl Lisesi

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN

1 — Kayıtlara devam olunmaktadır.
2 — 7 nci - 10 ncu ve 11 nci sınıflarda neharî talebe için yer yoktur.
3 — Istiyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir.

Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında. Tel. 22534

TACETTİN GÜRTAN

BÜYÜK MOBİLYA MAĞAZASI

birdefa gelip görünüz.

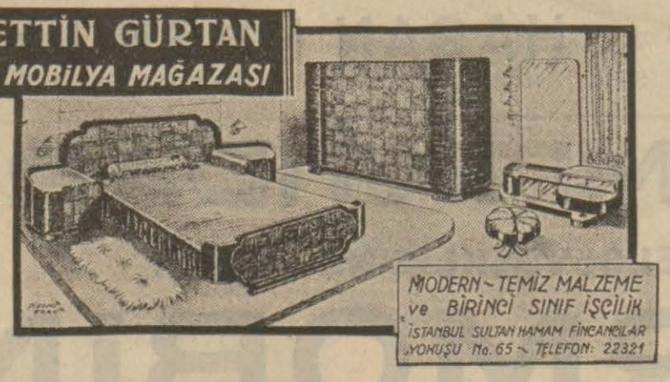

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Vekâletçe alınacak 380 teneke benzin açık eksiltmiye konmuştur.

2 — Eksiltme 19/10/936 gününde saat 15,30 da Vekâlet binası içinde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muhammen keşif bedeli 1748 liradır.

4 — Muvakkat teminat 131 lira 10 kuruştur.

5 — Benzin toptan tesellüm edilmiyecek, şartnamesindeki maddei mahsusları mucibince beş tenekeden aşağı olmamak üzere lüzum hâsıl oldukça alınacaktır.

6 — Şartnameyi görmek ve almak istiyenler Vekâlet Levazım Bürosuna müracaat ederler, şartname için para alınmaz.

7 — İstekliler 19/10/936 günü muayyen saatte teminatlarını hâmilen komisyona müracaat etmeleri.

(1195) (1830)

Sıhhat ve içtimaî Muavenet vekâleti iskân umum müdürlüğünden;

1 — Orta Anadolu Vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için Eberhard Fabrikasının (Konya 2. E. 5. W) ve Rudsak fabrikasının (S. P. 5. S. T.) markalı pullukları tipinde olmak üzere 500 adet pulluk imali pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Bu pullukların nümuneleri, fennî ve idarî şartnameleri iskân umum müdürlüğünde mahfuz olup talipler resmî tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 dan 17 ye kadar müracaatla nümuneyi görür ve şartnameleri meccanen alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 15/10/936 perşembe günü saat 15,30 da sıhhat vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı... (1751)

ihracat tacirlerinin nazarı dikkatine

istanbul ticaret ve sanayi odasından

İhracat ruhsatnamesi almak için yapılacak müracaatların en geç yirmi Teşrinievvel 1936 tarihine kadar kabul olunacağı ilân olunur. (1799)

KİNOPRİN kaşeleri HER YERDE 7½ KURUŞ

BAŞ - DİŞ - ROMATİZMA AĞRILARİLE - GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR